

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยออกแบบสอบถาม 2 ชุด ชุดหนึ่งสำหรับ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ และอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงของวิทยาลัยครู 6 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และนำมาใช้ในการวิเคราะห์ 96 ฉบับ จากจำนวนที่แจกไป 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.00 อีกชุดหนึ่งสำหรับนักศึกษาาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ที่ออกฝึกสอนแล้วในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2520 ส่งแบบสอบถาม 350 ฉบับ ได้รับคืนมาใช้ในการวิเคราะห์ 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71 รวมแบบสอบถามที่นำมาใช้วิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวน 396 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.26 ของจำนวนที่ส่งออกทั้งหมด 470 ฉบับ ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 โดยแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นอาจารย์ 96 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง 300 คน มีลักษณะตามตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 สถานภาพของอาจารย์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
21 - 30 ปี	12	12.50
31 - 40 ปี	49	51.04
41 - 50 ปี	31	32.29
51 - 60 ปี	4	4.17

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. วุฒิสถูค		
ปริญญาตรี	38	39.58
ปริญญาตรีและประกาศนียบัตรชั้นสูง(วิชาเฉพาะ)	8	8.33
ปริญญาโท	50	52.08
ปริญญาเอก	0	0.00
วุฒิอื่น ๆ (ไปรกระบุ)	0	0.00
3. จำนวนปีของประสบการณ์ในการสอน		
1 - 5 ปี	12	12.50
6 - 10 ปี	27	28.13
11 - 15 ปี	21	21.87
16 - 20 ปี	21	21.87
21 - 25 ปี	9	9.38
26 - 30 ปี	6	6.25
4. การศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอน		
เคย	66	68.75
ไม่เคย	30	31.25
5. การมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโปรแกรมประสบการณ์		
วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ		
มีส่วนเกี่ยวข้อง	46	47.92
ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง	50	52.08

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
6. หน้าที่ที่ต้องทำในปีการศึกษา 2520 เป็น		
อาจารย์เทศก	25	26.04
อาจารย์ผู้สอนวิธีสอน	21	21.87
อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาพื้นฐาน	3	3.13
อาจารย์เทศกและสอนวิธีสอน	26	27.08
อาจารย์เทศกและผู้สอนวิชาการศึกษาพื้นฐาน	11	11.46
อาจารย์ผู้สอนวิธีสอนและสอนวิชาการศึกษาพื้นฐาน	4	4.17
อาจารย์เทศก สอนวิธีสอน และสอนวิชาการ ศึกษาพื้นฐานควย	6	6.25

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 96 คน ปรากฏ
ผลดังนี้

อายุของอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 51.04 รองลงมา คืออยู่ในช่วงอายุ 41 - 50 ปี มีร้อยละ 32.29 ส่วนอาจารย์อาวุโสที่สุด ซึ่งมีอายุ 51 - 60 ปี นั้นมีน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 4.17 เท่านั้น

วุฒิการศึกษาของอาจารย์ส่วนใหญ่จบปริญญาโทมีถึงร้อยละ 52.08 รองลงมาคือ อาจารย์ผู้มีวุฒิปริญญาตรี มีร้อยละ 39.58 ส่วนอีกร้อยละ 8.33 นั้น มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กล่าวคือ ได้วุฒิต่างปริญญาตรีและได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (วิชาเฉพาะ) อีกด้วย

ประสบการณ์ในด้านการสอน อาจารย์ที่ได้สอนมาแล้ว 6 - 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.13 ส่วนอาจารย์ผู้มีประสบการณ์ในการสอนนานที่สุด คือ 26 - 30 ปี มีเพียง ร้อยละ 6.25 เท่านั้น การศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอนนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่เคยได้รับการศึกษาหรืออบรมโดยตรงมาก่อนแล้วถึงร้อยละ 68.75

ส่วนการมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโปรแกรมประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ตอบ
จำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 47.92 ตอบว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโปรแกรมประสบการณ์
วิชาชีพ และอีกร้อยละ 52.08 ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่า ตอบว่าตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

คานหาที่คงปฏิบัติในปีการศึกษา 2520 อาจารย์ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์
นิเทศก์ และ เป็นผู้สอนวิชีสอนด้วย คิดเป็นร้อยละ 27.08 อาจารย์ผู้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์
เพียงหน้าที่เดียวมีร้อยละ 26.04 ส่วนอาจารย์ที่คงทำหน้าที่ทั้งสามหน้าที่คือเป็นทั้งอาจารย์นิเทศก์
ผู้สอนวิชีสอน และ เป็นผู้สอนวิชาการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยนั้นมีเพียงร้อยละ 6.25 เท่านั้น

ตารางที่ 2 . สถานภาพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับชั้นสูง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมวิชาชีพครูก่อนออกฝึกสอน		
มีส่วนร่วม	111	37.00
ไม่มีส่วนร่วม	189	63.00
2. สิทธิในการเลือกโรงเรียนฝึกสอน		
มีสิทธิ	227	75.67
ไม่มีสิทธิ	73	24.33
3. สิทธิในการเลือกฝึกสอนระดับชั้น (ประถม ศึกษา หรือมัธยมศึกษา)		
มีสิทธิ	162	54.00
ไม่มีสิทธิ	138	46.00
4. การทราบระดับชั้นและวิชาที่จะต้องสอนล่วงหน้า		
ทราบล่วงหน้า	56	18.67
ไม่ทราบล่วงหน้า	244	81.33
5. การสอนตรงตามวิชาเอก - โท		
ได้สอนวิชาเอก - โท ตรงตามที่ได้เลือกเรียน	209	69.67
ไม่ได้สอนวิชาเอก - โท ตรงตามที่ได้เลือกเรียน	91	30.33
6. การสอนวิชาอื่น		
ต้องสอน	192	64.00
ไม่ต้องสอน	108	36.00

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
7. จำนวนชั่วโมงที่ฝึกสอนจริงในหนึ่งสัปดาห์		
ต่ำกว่า 9 ชั่วโมง	49	16.33
9 - 10 ชั่วโมง	129	43.00
11 - 12 ชั่วโมง	88	29.33
มากกว่า 12 ชั่วโมง	34	11.33

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จำนวน 300 คน ปรากฏผลดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่ คือร้อยละ 63.00 ไม่มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกทำการฝึกสอน แต่มีสิทธิในการเลือกโรงเรียนฝึกสอนถึงร้อยละ 75.67 และมีสิทธิเลือกฝึกสอนระดับประถมหรือมัธยมศึกษา - คิดเป็น ร้อยละ 54.00 ด้านการทราบระดับชั้นเรียนและวิชาที่จะต้องสอนล่วงหน้า นักศึกษาเพียงร้อยละ 18.67 ที่ทราบล่วงหน้า อีก ร้อยละ 81.33 ไม่ทราบมาก่อนเลย

การได้สอนตรงตามวิชาเอก - วิชาโท นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 69.67 ได้สอนตรงตามสาขาวิชาที่ตนเรียนมา และนักศึกษาส่วนใหญ่อีกเช่นกันที่ยังต้องสอนวิชาอื่น ๆ ที่มีชื่อวิชาเอก - วิชาโท คิดเป็นร้อยละ 64.00

ส่วนจำนวนชั่วโมงฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.00 ต้องฝึกสอน 9-10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนนักศึกษาคือต้องสอนมากกว่า 12 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์มีเพียงร้อยละ 11.33 นับว่าน้อยกว่านักศึกษามีชั่วโมงต่ำกว่า 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีร้อยละ 16.33

ตอนที่ 2 สภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่อาจารย์ในวิทยาลัยครูจัดให้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงทั้งระยะก่อนออกฝึกสอน ระหว่างฝึกสอน และหลังการฝึกสอน ซึ่งผู้วิจัยจะได้เสนอเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนเป็นรายข้อ เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา โดยเสนอเป็นตารางดังต่อไปนี้

ก. ก่อนออกฝึกสอน

ตารางที่ 3 ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่จัดให้แก่นักศึกษาในระหว่างศึกษาวิชาชีพครู (วิชาการศึกษาศึกษาพื้นฐาน)

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. สอดแทรกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั่วโมงเรียนวิชาต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา (ป.กศ.สูง)	2.85	0.61	จัดดีมาก	2.72	0.70	จัดดีมาก
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้แก่						
การสอนแบบบรรยาย	2.83	0.73	จัดดีมาก	2.73	0.89	จัดดีมาก
การสอนเป็นคณะ	2.53	0.73	จัดดีมาก	2.27	0.84	จัดใ้หนอย
การสอนแบบหน่วย	2.36	0.75	จัดใ้หนอย	2.22	0.70	จัดใ้หนอย
การสอนแบบสืบสวนสอบสวนและแบบแก้ปัญหา	2.57	0.77	จัดดีมาก	2.30	0.73	จัดใ้หนอย
การสอนโดยวิธีแบ่งหมู่	2.89	0.65	จัดดีมาก	2.63	0.80	จัดดีมาก
การสอนแบบสาธิต, ทดลอง และปฏิบัติการ	3.03	0.65	จัดดีมาก	2.80	0.79	จัดดีมาก
3. ให้สังเกตการสาธิตวิธีสอนแบบต่าง ๆ	2.75	0.80	จัดดีมาก	2.71	0.74	จัดดีมาก

ประสพการณ	อาจารย์			นักศึกษา		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	
4. ให้ทดลองสอนเพื่อนในชั้นเรียนเดียวกัน	3.13	0.67	จัดดีมาก	3.10	0.73	จัดดีมาก
5. ให้ศึกษาหลักสูตรและประมวลการสอน	2.98	0.67	จัดดีมาก	2.59	0.73	จัดดีมาก
6. ให้ศึกษาหนังสือแบบเรียน เอกสารประกอบการสอนวิชาเอก - วิชาโท	2.85	0.68	จัดดีมาก	2.04	0.77	จัดใ้หนอย
7. รวบรวมเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่จะสอนไว้เป็นสัดส่วนเพื่อใช้ประกอบการฝึกสอน	2.46	0.79	จัดใ้หนอย	1.89	0.77	จัดใ้หนอย
8. ให้ศึกษารายการวิทยุโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และรู้จักวิธีใช้	1.73	0.71	จัดใ้หนอย	1.39	0.68	ไม่ได้จัด
9. แนะนำให้รู้จักแหล่งความรู้และแหล่งสื่อการสอน เช่น ห้องสมุดของสถาบันต่างๆ สำนักข่าวสาร สถานีพูดและศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	2.83	0.69	จัดดีมาก	2.38	0.74	จัดใ้หนอย
10. จัดประสพการณวิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน ควบการให้ศึกษาจาก						
- ภาพยนต์แสดงสภาพชั้นเรียนและการเรียนการสอน	2.08	0.79	จัดใ้หนอย	1.49	0.64	ไม่ได้จัด
- เทปบันทึกเสียงในขณะที่มีการเรียนการสอน	1.95	0.79	จัดใ้หนอย	1.38	0.59	ไม่ได้จัด
- เทปบันทึกภาพแสดงการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อน ๆ เป็นผู้สอน	1.97	0.87	จัดใ้หนอย	1.48	0.63	ไม่ได้จัด

ตารางที่ 3. ประสพการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติที่จัดให้แก่นักศึกษา ในระหว่าง
ศึกษาวิชาชีพครู (วิชาการศึกษาพื้นฐาน) ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันในข้อที่จัดให้มาก ได้แก่ การสอด
แทรกประสพการณ์วิชาชีพครูในชั่วโมงเรียนวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา การให้นักศึกษา
ได้คุ้นเคยกับการสอนแบบบรรยาย การสอนโดยวิธีแบ่งหมู่ การสอนแบบสาธิต ทดลองและ
ปฏิบัติการ การให้นักศึกษาได้สังเกตการสาธิตวิธีสอนแบบต่าง ๆ การให้นักศึกษาได้ทดลอง
สอนเพื่อนในชั้นเดียวกัน และการให้นักศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรและประมวลการสอน ส่วนความ
เห็นสอดคล้องในข้อที่จัดให้น้อย ได้แก่ การให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับการสอนแบบหน่วย การ
ให้นักศึกษารวบรวมเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่จะสอนไว้เป็นสัดส่วนเพื่อ
ใช้ประกอบการสอน

ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ได้แก่ การให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับการสอนเป็น
คณะ การสอนแบบสืบสวนสอบสวนและแบบแก้ปัญหา การให้นักศึกษาได้ศึกษาหนังสือแบบเรียน
เอกสารประกอบการสอนวิชาเอก-โท การแนะนำให้นักศึกษาให้รู้จักแหล่งความรู้และแหล่งสื่อ
การสอน โดยอาจารย์ตอบว่าได้จัดให้มาก แต่นักศึกษากลับตอบว่าจัดให้น้อย และยังมีข้อขัด
แย้งอื่น ๆ อีก โดยอาจารย์ตอบว่าจัดให้น้อย แต่นักศึกษาตอบว่าไม่ได้จัดให้ ได้แก่ การศึกษา
รายการวิทยุโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และรู้จักวิธีใช้ การจัดประสพการณ์วิชาชีพ
ภาคปฏิบัติระยะก่อนออกฝึกสอนด้วยการให้ศึกษาจากภาพยนตร์แสดงภาพชั้นเรียนและการเรียน
การสอน จากเครื่องบินทีกเสียง และจากเครื่องบินทีกภาพแสดงการเรียนการสอนในชั้น
เรียน โดยมีนักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อน ๆ เป็นผู้สอน

ตารางที่ 4 ประสพการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่จัดให้นักศึกษาในระหว่างไปสังเกต
การสอน ณ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ก่อนออกฝึกสอน

ประสพการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
11. มีโอกาสเกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ก่อนออกฝึกสอน	2.17	0.84	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.39	0.61	ไม่ได้จัดให้ ^{๒๒}
12. มีโอกาสสังเกตนักเรียนและการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ จากโรงเรียนสาธิตหรือโรงเรียนใกล้เคียง	2.16	0.76	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.75	0.68	จัดให้ ^{๒๒} น้อย
13. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนในโรงเรียนเป็นครั้งคราวโดยมีอาจารย์นิเทศก์หรือครูประจำการเป็นผู้นิเทศก่อนออกทำการฝึกสอนจริง	2.33	0.79	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.72	0.79	จัดให้ ^{๒๒} น้อย
14. เยี่ยมโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้สภาพชั้นเรียนและการเรียนการสอนที่แท้จริง	2.04	0.79	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.61	0.69	จัดให้ ^{๒๒} น้อย
15. มีโอกาสสังเกตการสอนและมีส่วนช่วยปฏิบัติการสอนในระดับชั้นใดชั้นหนึ่ง ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งเป็นเวลา 1-2 สัปดาห์ ก่อนออกฝึกสอน	1.91	0.86	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.41	0.74	ไม่ได้จัดให้ ^{๒๒}
16. ได้สังเกตกิจกรรมโฮมรูม	1.90	0.71	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.48	0.72	ไม่ได้จัดให้ ^{๒๒}
17. มีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมโฮมรูมในโรงเรียนที่ตนไปสังเกตการสอน	1.83	0.76	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.32	0.62	ไม่ได้จัดให้ ^{๒๒}

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประสมการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
18. สังเกตกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	2.08	0.73	จัด ^{๒๒} น้อย	1.71	0.71	จัด ^{๒๒} น้อย
19. มีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในโรงเรียนที่ไปสังเกตการสอน เช่นการ จัดนิทรรศการ การจัดป้ายนิเทศ การแข่ง ขันทายปัญหา การแข่งขันกีฬา หรือกิจกรรม ของชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น	2.30	0.91	จัด ^{๒๒} น้อย	1.99	0.93	จัด ^{๒๒} น้อย
20. ช่วยครูรวบรวมอุปกรณ์เพื่อจัดนิทรรศการ และจัดป้ายนิเทศ	2.32	0.92	จัด ^{๒๒} น้อย	1.85	0.90	จัด ^{๒๒} น้อย
21. ช่วยครูเตรียมอุปกรณ์การสอน	2.05	0.85	จัด ^{๒๒} น้อย	1.49	0.72	ไม่ได้จัด
22. ช่วยครูตรวจและให้คะแนนงานของ นักเรียนในระหว่างไปสังเกตการสอน	1.97	0.88	จัด ^{๒๒} น้อย	1.86	1.08	จัด ^{๒๒} น้อย
23. ศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล (case study)	2.14	0.95	จัด ^{๒๒} น้อย	2.02	1.03	จัด ^{๒๒} น้อย
24. เขียนรายงานการสังเกตการสอนและ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ใน ระหว่างที่นักศึกษาได้ไปสังเกตการสอน	2.34	0.90	จัด ^{๒๒} น้อย	1.96	0.91	จัด ^{๒๒} น้อย

ตารางที่ 4 ประสมการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่จัดให้กับนักศึกษาในระหว่างไปสังเกต
การสอน ณ โรงเรียนแห่งใดแห่งหนึ่ง ก่อนออกฝึกสอน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้
อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดว่าประสมการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้
นักศึกษาในระหว่างไปสังเกตการสอนนั้น ล้วนแต่จัด^{๒๒}น้อยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการให้นักศึกษามีโอกาส
สังเกตนักเรียนและการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ จากโรงเรียนสาธิตหรือโรงเรียนใกล้เคียง หรือการ

พานักศึกษาไปเยี่ยมโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้สภาพชั้นเรียนและการเรียนการสอนที่แท้จริง การให้นักศึกษาได้สังเกตกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน และหรือการให้โตศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล (case study)

ส่วนข้อที่ความคิดเห็นขัดแย้งกัน กล่าวคือ อาจารย์ตอบว่าจัดให้น้อย แต่นักศึกษา กล่าวว่า ไม่ได้จัดให้เลยนั้น มีน้อยเรื่อง ได้แก่การให้นักศึกษามีโอกาสเกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนออกฝึกสอน การกำหนดให้นักศึกษามีโอกาสสังเกตการสอนและมีส่วนร่วมช่วยปฏิบัติการสอนในระดับชั้นใดชั้นหนึ่ง ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง เป็นเวลา 1 - 2 สัปดาห์ก่อนฝึกสอน การให้นักศึกษามีโอกาสสังเกตกิจกรรมโฮมรูม การให้นักศึกษามีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมโฮมรูมในโรงเรียนที่ตนไปสังเกตการสอน และการช่วยครูเตรียมอุปกรณ์การสอนขณะไปสังเกตการสอน เป็นต้น

ตารางที่ 5 ประสพการณ์วิชาชีพครูที่นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน

ประสพการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
25. ฝึกทักษะต่างๆ ในการสอน โดยใช้การสอนแบบ จุดภาค เช่นการนำเข้าสู่บทเรียน การตั้งคำ ถาม การติชม และการสรุป เป็นต้น	2.94	0.87	จัดดีมาก	2.84	0.94	จัดดีมาก
26. ฝึกร้องเพลง ชับทำนองเสนาะ รำไทย กิจ กรรมเข้าจังหวะ หรือควบคุมการเล่นเกมส์ ต่าง ๆ ของเด็ก	2.47	0.79	จัดใ้หน้อย	1.94	0.87	จัดใ้หน้อย
27. ฝึกใช้ โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย	2.29	0.79	จัดใ้หน้อย	1.71	0.81	จัดใ้หน้อย
28. ฝึกทำ สื่อการสอน	2.88	0.66	จัดดีมาก	2.77	0.87	จัดดีมาก
29. ฝึกเลือกใช้ สื่อการสอน ให้สัมพันธ์กับวิธี สอนและ เนื้อหาที่จะสอน	2.88	0.63	จัดดีมาก	2.78	0.85	จัดดีมาก
30. ฝึกทำบันทึกการสอนและหน่วยการสอน	3.03	0.77	จัดดีมาก	2.98	0.78	จัดดีมาก
31. ฝึกสร้างข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย	2.78	0.75	จัดดีมาก	2.65	0.86	จัดดีมาก

ตารางที่ 5 ประสพการณ์วิชาชีพครู ที่นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติก่อนออกฝึกสอนปรากฏ
ผลการวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประการ ไม่มีข้อขัดแย้งเลย กล่าวคือ
ข้อใดที่อาจารย์ตอบว่าจัดดีมาก นักศึกษาก็ตอบว่าจัดดีมาก ข้อใดที่อาจารย์ตอบว่าจัดใ้หน้อย นักศึกษา
ก็ตอบว่าจัดใ้หน้อยเช่นกัน ข้อที่จัดใ้ดีมาก ได้แก่ การฝึกทักษะต่าง ๆ ในการสอนโดยใช้การสอนแบบจุด
ภาค การฝึกทำสื่อการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนให้สัมพันธ์กับวิธีสอนและ เนื้อหาที่จะสอน การฝึก
ทำบันทึกการสอนและหน่วยการสอน ตลอดจนการฝึกสร้างข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย ส่วนประสพการณ์
ที่จัดใ้หน้อย มีเพียง 2 ข้อ เท่านั้น คือ การขับทำนองเสนาะ รำไทย กิจกรรมเข้าจังหวะ หรือ
ควบคุมการเล่นเกมส์ต่าง ๆ ของเด็ก และการฝึกใช้โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย

ตารางที่ 6 การแนะนำนักศึกษาให้เตรียมตัวก่อนออกฝึกสอน

ประสพการณ	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
32. จัดปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกสอนเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอนและการปฏิบัติตนในระหว่างออกฝึกสอน	3.21	0.63	จัดให้มาก	2.95	0.70	จัดให้มาก
33. เชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่นักศึกษาจะออกไปฝึกสอน	2.56	0.93	จัดให้มาก	2.05	0.98	จัดให้น้อย
34. ให้นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อนเป็นที่เลี้ยงของนักศึกษาที่จะออกไปฝึกสอน	1.75	0.71	จัดให้น้อย	1.33	0.61	ไม่ได้จัด

ตารางที่ 6 การแนะนำนักศึกษาให้เตรียมตัวก่อนออกฝึกสอน ปราชญ์ผลการวิจัยครั้งนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกัน ด้านจัดให้มากเพียงเรื่องเดียวคือการจัดปฐมนิเทศ นักศึกษาก่อนออกฝึกสอนเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอนและการปฏิบัติตนในระหว่างฝึกสอน

ส่วนข้อที่สามมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน โดยอาจารย์กล่าวว่าจัดให้มาก แต่นักศึกษาตอบว่าจัดให้น้อยก็คือ การเชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่นักศึกษาจะออกไปฝึกสอน และข้อขัดแย้งอีกเรื่องหนึ่งก็คือ การให้นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อนเป็นที่เลี้ยงของนักศึกษาที่จะออกไปฝึกสอนรุ่นต่อไป อาจารย์ตอบว่า เรื่องนี้วิทยาลัยครูจัดให้น้อย แต่นักศึกษาตอบว่าไม่ได้จัดให้

ข. ระหว่างฝึกสอน

ตารางที่ 7 การเตรียมตัวในสัปดาห์แรกของการฝึกสอน

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. นักศึกษาฝึกสอนวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาวในสัปดาห์แรก	2.95	0.68	จัดให้มาก	2.76	0.81	จัดให้มาก
2. นักศึกษาสังเกตการสอนของครูประจำการหรือครูพี่เลี้ยงในสัปดาห์แรกของการฝึกสอน	3.15	0.54	จัดให้มาก	2.84	0.91	จัดให้มาก
3. อาจารย์นิเทศก์หนึ่งท่านประจำอยู่ ณ โรงเรียนฝึกสอนเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอนในช่วงสัปดาห์แรก	2.53	0.89	จัดให้มาก	2.12	1.02	จัดให้น้อย

ตารางที่ 7 การเตรียมตัวในสัปดาห์แรกของการฝึกสอน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันในด้านจัดประสบการณ์ให้มาก มี 2 ประการ คือ การที่นักศึกษาฝึกสอนวางแผนสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาวในสัปดาห์แรก และการที่นักศึกษาสังเกตการสอนของครูประจำการหรือครูพี่เลี้ยงในสัปดาห์แรกของการฝึกสอน ส่วนข้อขัดแย้งมีเพียงประการเดียว คือ อาจารย์นิเทศก์หนึ่งท่านประจำอยู่ ณ โรงเรียนฝึกสอนเพื่อให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอนในช่วงสัปดาห์แรก โดยอาจารย์ตอบว่าจัดให้มากแต่นักศึกษามองว่าจัดให้น้อย

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพวิชาชีพที่นักศึกษามีโอกาสได้ปฏิบัติจริงในระหว่างฝึกสอน

ประสมการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
4. นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการเป็นครูประจำชั้นอย่างเต็มภาคภูมิ	2.93	0.55	จัดให้มาก	2.67	0.89	จัดให้มาก
5. นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่อไปนี้						
- ทำสมุดประจำชั้นและระเบียบสะสมต่าง ๆ ของนักเรียน	3.04	0.63	จัดให้มาก	2.52	1.01	จัดให้มาก
- ตรวจงานและให้คะแนนงานของนักเรียน	3.21	0.54	จัดให้มาก	3.26	0.69	จัดให้มาก
- ออกข้อสอบ	3.22	0.80	จัดให้มาก	2.60	1.02	จัดให้มาก
- คุมสอบ	3.17	0.64	จัดให้มาก	3.08	0.84	จัดให้มาก
- จัดกิจกรรมโฮมรูม (Home-room)	2.69	0.74	จัดให้มาก	1.91	0.94	จัดให้น้อย
- จัดนิทรรศการและป้ายนิเทศประจำห้องเรียน	3.08	0.64	จัดให้มาก	2.88	0.79	จัดให้มาก
- ศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล (case study)	2.93	0.72	จัดให้มาก	2.80	0.87	จัดให้มาก
- สร้างสังคมมิติ (sociograms)	2.45	0.81	จัดให้น้อย	2.34	0.99	จัดให้น้อย
6. นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่อื่น ๆ กลางมือ						
- ครูเวรและควบคุมการเข้าแถว	3.14	0.73	จัดให้มาก	3.29	0.70	จัดให้มาก
- ครูพยาบาล	2.29	0.80	จัดให้น้อย	1.65	0.76	จัดให้น้อย
- ช่วยบริการห้องสมุด	2.56	0.77	จัดให้มาก	1.68	0.91	จัดให้น้อย
- ดูแลนักเรียนขณะรับประทานอาหาร	-	-	-	-	-	-
- กลางวัน	2.91	0.77	จัดให้มาก	1.94	0.94	จัดให้น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประสมการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
7. ช่วยนักเรียนเป็นรายบุคคลในค่านการทำงานเพิ่มเติม เพื่อเรียนให้ทันเพื่อน	2.79	0.61	จัดดีมาก	2.52	0.87	จัดดีมาก
8. ช่วยสอนพิเศษให้แก่กลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อน หลังเวลาเลิกเรียนแล้ว	2.68	0.70	จัดดีมาก	2.20	0.99	จัดให้น้อย

ตารางที่ 8 ประสมการณ์วิชาชีพครูที่นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติจริงในระหว่างฝึกสอน
ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันในประสมการณ์ด้านที่จัดใหม่มาก มากที่สุด
เช่น การให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีประสมการณ์ในการเป็นครูประจำชั้นอย่างเต็มภาคภูมิ ได้ทำ
สมุดประจำชั้นและระเบียบสะสมต่าง ๆ ได้ตรวจงานและให้คะแนนงานของนักเรียน ออก
ข้อสอบ คุมสอบ จัดนิทรรศการและป้ายนิเทศประจำห้อง ตลอดจนเป็นครูเวรและควบคุม
การเข้าแถว เป็นต้น ในด้านประสมการณ์ที่จัดให้น้อย อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นตรงกัน
เพียงสองประการ คือ การสร้างสังคมมีดี และการให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีประสมการณ์ใน
การทำหน้าที่เป็นครูพยาบาล

ส่วนประสมการณ์ด้านที่ความคิดเห็นขัดแย้งกันมีน้อยเรื่อง ได้แก่ การให้นักศึกษา
ฝึกสอนมีประสมการณ์ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม การช่วยบริการห้องสมุด และการช่วยสอน
พิเศษให้แก่กลุ่มเด็กนักเรียนที่เรียนอ่อน หลังเวลาเลิกเรียนแล้ว ซึ่งประสมการณ์เหล่านี้
อาจารย์ตอบว่า ได้จัดดีมาก แต่นักศึกษากลับตอบว่า จัดให้น้อย

ตารางที่ 9 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนฝึกสอนในระหว่างฝึกสอน

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของ ชั้นเรียนที่คนสอน	2.92	0.63	จัดให้มาก	2.31	0.96	จัดให้น้อย
10. มีส่วนร่วมในการช่วยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนดังต่อไปนี้						
- จัดนิทรรศการทางวิชาการ	3.06	0.67	จัดให้มาก	2.48	1.01	จัดให้น้อย
- จัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป	2.16	0.72	จัดให้น้อย	1.35	0.67	ไม่ได้จัดให้
- จัดงานแสดงต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.77	0.67	จัดให้มาก	2.09	0.94	จัดให้น้อย
- จัดแข่งขันกีฬา	2.84	0.63	จัดให้มาก	2.03	1.00	จัดให้น้อย
- ดูแลนักเรียนเมื่อทางโรงเรียนพาไป ทัศนศึกษา	2.58	0.81	จัดให้มาก	1.68	0.94	จัดให้น้อย
- ดูแลนักเรียนที่ออกไปให้บริการแก่ชุมชน	2.34	0.76	จัดให้น้อย	1.68	0.89	จัดให้น้อย
11. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคมครูและ บุคลากรของโรงเรียนที่ตนไปฝึกสอน	1.85	0.72	จัดให้น้อย	1.53	0.78	จัดให้น้อย
12. มีส่วนร่วมในงานบริการชุมชนของโรงเรียน	2.30	0.69	จัดให้น้อย	1.87	0.85	จัดให้น้อย

ตารางที่ 9 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในระหว่างฝึกสอน ปรากฏ
ผลการวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันเฉพาะในข้อที่จัดให้น้อย ซึ่งมีเพียงสามเรื่องเท่านั้น คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนที่ออกไปให้บริการแก่ชุมชน การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคมครูและบุคลากร และ การมีส่วนร่วมในงานบริการชุมชนของโรงเรียน

ส่วนข้อขัดแย้งที่อาจารย์กล่าวไว้ว่าจัดให้น้อย แต่นักศึกษากล่าวว่าไม่ได้จัดให้เลย มีเพียงข้อเดียว คือ การให้นักศึกษามีส่วนรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยการช่วยจัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป นอกจากนั้นเป็นข้อขัดแย้งที่อาจารย์ตอบว่าจัดให้มาก แต่นักศึกษาตอบว่าจัดให้น้อยทั้งสิ้น เช่น การให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการจัดงานแสดงต่าง ๆ ของโรงเรียนและการจัดแข่งขันกีฬา เป็นต้น

ตารางที่ 10 การปรึกษาหารือกับอาจารย์นิเทศก์

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
13. ได้รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาหรืออาจารย์นิเทศก์ทั่วไปเป็นประจำ	3.09	0.65	จัดให้มาก	2.56	0.85	จัดให้มาก
14. มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอนทุกสัปดาห์	2.84	0.71	จัดให้มาก	2.31	0.89	จัดให้น้อย
15. มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูประจำการหรือครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อปรับปรุงการฝึกสอนของนักศึกษาให้ดีขึ้น	2.78	0.72	จัดให้มาก	2.04	0.80	จัดให้น้อย
16. มีโอกาสปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ ณ สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพในวิทยาลัยครูของตน	2.88	0.89	จัดให้มาก	2.06	0.91	จัดให้น้อย

ตารางที่ 10 การปรึกษาหารือกับอาจารย์นิเทศก์ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องว่าจัดให้มากเพียงข้อเดียว คือ การให้นักศึกษาได้รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาหรืออาจารย์นิเทศก์ทั่วไปเป็นประจำ นอกนั้นเป็นความคิดเห็นขัดแย้งกันทั้งสิ้น กล่าวคือ อาจารย์ตอบว่าจัดให้มากแต่ นักศึกษาตอบว่าจัดให้น้อย ได้แก่ การประชุมปรึกษาระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอนทุกสัปดาห์ การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูประจำการหรือครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อปรับปรุงการฝึกสอนของนักศึกษาให้ดีขึ้น และการมีโอกาสปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ ณ สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพในวิทยาลัยครูของตน

ตารางที่ 11 ความช่วยเหลือที่วิทยาลัยจัดบริการให้กับนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน

ประสมการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
17. ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ในวิทยาลัยให้คำแนะนำในการผลิตและบริการใหม่สื่อการสอน	2.78	0.78	จัดดีมาก	2.26	0.91	จัดใ้หนอย
18. ภาควิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่นักศึกษาฝึกสอน	2.68	0.68	จัดใ้ดีมาก	1.97	0.79	จัดใ้หนอย
19. นักศึกษาฝึกสอนได้รับสิทธิพิเศษในการยืมหนังสือ และเอกสารประกอบการเรียนการสอนจากห้องสมุดมากกว่าและนานกว่านักศึกษ้อื่น ๆ	2.15	0.82	จัดใ้หนอย	1.82	1.01	จัดใ้หนอย
20. นักศึกษาฝึกสอนได้รับสิทธิพิเศษในการใช้บริการจากแผนกโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยของตน	2.06	0.76	จัดใ้หนอย	1.56	0.80	จัดใ้หนอย

ตารางที่ 11 การช่วยเหลือที่วิทยาลัยจัดบริการให้กับนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกัน ด้านจัดใ้หนอย สองเรื่อง คือการใ้ให้นักศึกษาได้รับสิทธิพิเศษในการยืมหนังสือและเอกสารประกอบการเรียนการสอนจากห้องสมุดมากกว่าและนานกว่านักศึกษา ๆ และการใ้ให้นักศึกษาได้รับสิทธิพิเศษในการใช้บริการจากแผนกโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย

ส่วนความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันก็ไ้แก่ ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ในวิทยาลัยใ้คำแนะนำในการผลิตและบริการใ้ใหม่พวกสื่อการสอนและภาควิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัย ใ้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่นักศึกษาฝึกสอน ซึ่งอาจารย์ตอบว่าไ้จัดใ้ดีมาก แต่ักศึกษาตอบว่าจัดใ้หนอย

ตารางที่ 12 กิจกรรมคานการสัมมนาที่วิทยาลัยจัดใให้กับนักศึกษาในระหว่าง
ฝึกสอน

ประสบการณ	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
21. นักศึกษาหมนเวียนกันมาสัมมนาอยที่วิทยาลัยทุกสองสัปดาห์เพื่อปรับปรุงการฝึกสอน	2.43	0.80	จัดใน้อย	1.74	0.91	จัดใน้อย
22. สัมมนานักศึกษาฝึกสอนทั้งหมดรวมกันณวิทยาลัยในระหว่างฝึกสอน 2 ครั้ง	2.77	0.83	จัดใมาก	2.24	1.09	จัดใน้อย
23. ในระหว่างสัมมนาใหญ่ 2 ครั้งนั้นมีการแบ่งกลุ่มสัมมนาตามวิชาเอก-โท	2.60	0.88	จัดใมาก	1.79	0.93	จัดใน้อย
24. ในระหว่างสัมมนาใมีการสาธิตการสอนโดยเพื่อนนักศึกษาฝึกสอนที่ทำการสอนคือเคน	2.28	1.01	จัดใน้อย	1.58	0.87	จัดใน้อย

ตารางที่ 12 กิจกรรมคานการสัมมนาที่วิทยาลัยจัดใให้กับนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน
อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องในคานจัดใน้อย 2 ประการ ประการแรกคือการใให้นักศึกษาฝึกสอนหมนเวียนกันมาสัมมนาอยที่วิทยาลัยทุก 2 สัปดาห์ เพื่อปรับปรุงการฝึกสอน และ
ประการหลัง คือในระหว่างสัมมนาใมีการสาธิตการสอนโดยเพื่อนนักศึกษาฝึกสอนที่ทำการสอนคือเคน
ไม่มีเรื่องใดเลยที่ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจะเห็นพ้องตงกันว่จัดใมาก

ส่วนความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน ก็มีสองประการเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจารย์มีความเห็นว่จัดใมาก
แต่นักศึกษามีความเห็นว่จัดใน้อย ใแก่ การสัมมนานักศึกษาฝึกสอนทั้งหมดรวมกัน ณ วิทยาลัยใน
ระหว่างฝึกสอน 2 ครั้ง และในระหว่างสัมมนาใหญ่ 2 ครั้งนั้น มีการแบ่งกลุ่มสัมมนาตามวิชา เอก-โท

ตารางที่ 13 ประสพการณ์อื่น ๆ ที่นักศึกษาได้รับในระหว่างฝึกสอน

ประสพการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
25. ใ้สังเกตการฝึกสอนซึ่งกันและกัน ในระหว่างฝึกสอน	2.75	0.66	จัดให้มาก	2.56	0.81	จัดให้มาก
26. ใ้แลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และสื่อการสอนในระหว่างหน่วย ฝึกสอน	2.36	0.72	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.83	0.88	จัดให้ ^{๒๒} น้อย
27. มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมิน ผลการสอนของตน	2.42	0.91	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.93	0.89	จัดให้ ^{๒๒} น้อย

ตารางที่ 13 ประสพการณ์อื่น ๆ ที่นักศึกษาได้รับในระหว่างฝึกสอน ปรากฏผลการ
วิจัย ดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประการ ทั้งในด้านจัดให้มาก และ
จัดให้^{๒๒}น้อย ด้านจัดให้มาก ได้แก่ การให้นักศึกษาได้สังเกตการฝึกสอนซึ่งกันและกัน
ในระหว่างฝึกสอน ส่วนด้านจัดให้^{๒๒}น้อย ได้แก่ การที่นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ
และสื่อการสอนในระหว่างหน่วยฝึกสอน และการที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลการ
สอนของตน

ค. หลังการฝึกสอน

ตารางที่ 14 ประสิทธิภาพวิชาชีพที่นักศึกษาได้ปฏิบัติหลังฝึกสอน

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. เขียนรายงานเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกสอน	2.26	0.94	จัดให้ ^๒ น้อย	1.79	0.91	จัดให้ ^๒ น้อย
2. ประชุมหรือสัมมนานักศึกษาฝึกสอนทั้งหมดหลังจากฝึกสอนและกลับวิทยาลัยแล้ว	3.14	0.75	จัดให้ ^๒ มาก	2.66	0.99	จัดให้ ^๒ มาก
3. แสดงบทบาทสมมติ (Role playing) หรือการสร้างสถานการณ์จำลอง (Simulation Technique) โดยแต่ละหน่วยฝึกสอนคัดเลือกปัญหาเด่น ๆ ของตนขึ้นมา	2.62	1.00	จัดให้ ^๒ มาก	2.05	1.08	จัดให้ ^๒ น้อย
4. สัมมนาแยกกลุ่มวิซดตามที่นักศึกษาฝึกสอนได้ทำการฝึกสอนมา	2.62	0.93	จัดให้ ^๒ มาก	1.96	1.08	จัดให้ ^๒ น้อย
5. เสนอแนะแนวทางหรือข้อแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติแก่วิทยาลัย	2.72	0.87	จัดให้ ^๒ มาก	2.22	1.00	จัดให้ ^๒ น้อย
6. ร่วมกันสรุปปัญหาและจัดทำเอกสาร "ปัญหาการฝึกสอนและขอเสนอแนะ" หรือ "สัมมนาการฝึกสอน" ออกเผยแพร่หลังจากได้ทำการสัมมนาแล้ว	2.38	0.99	จัดให้ ^๒ น้อย	1.79	0.99	จัดให้ ^๒ น้อย

ตารางที่ 14 ประสพการณ์ วิชาชีพที่นักศึกษาได้ปฏิบัติหลังฝึกสอน ปรากฏผล
การวิจัย ดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันเพียงสามประการ ประการแรกเป็น
ประสพการณ์ที่จัดให้มากที่สุด คือ การประชุมหรือสัมมนานักศึกษาฝึกสอนทั้งหมดหลังจากฝึกสอนและได้
กลับมาวิทยาลัยแล้ว ประการที่สองและประการที่สามเป็นประสพการณ์ ที่จัดให้น้อย คือการให้
นักศึกษาฝึกสอน เขียนรายงานเกี่ยวกับประสพการณ์ที่ตนได้รับจากการฝึกสอน และการให้
นักศึกษาฝึกสอนร่วมกันสรุปปัญหา และจัดทำเอกสาร "ปัญหาการฝึกสอนและข้อเสนอแนะ" หรือ
"สัมมนาการฝึกสอน" ออกเผยแพร่หลังจากได้ทำการสัมมนาแล้ว

ส่วนความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน โดยอาจารย์มีความเห็นว่าเป็นประสพการณ์ที่จัดให้มากที่สุด
แต่นักศึกษามีความเห็น ตรงกันข้ามกับอาจารย์ มีหลายประการ ได้แก่ การให้นักศึกษาฝึกสอน
ได้แสดงบทบาทสมมุติ หรือการสร้างสถานการณ์จำลอง โดยแต่ละหน่วยฝึกสอนคัดเลือกปัญหา
เด่น ๆ ของตนขึ้นมา กรรจัดสัมมนาแยกกลุ่มวิชาตามที่นักศึกษาฝึกสอนได้ทำการฝึกสอนมา
ตลอดจนการให้นักศึกษาฝึกสอนได้เสนอแนะแนวทาง หรือข้อแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินการจัด
ประสพการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติแก่วิทยาลัยของตน

ตารางที่ 15 การช่วยเหลือให้นักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
7. ให้นักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน เขียนรายงานปัญหาการสอนของตน เพื่ออาจารย์ในเทศก์จะค้นหาทางช่วยเหลือหรือแก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกต้อง	2.07	0.84	จัดให้น้อย	1.64	0.89	จัดให้น้อย
8. ให้นักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน ได้ศึกษาบางวิชาเพื่อซ่อมเสริมวิธีสอน	1.96	0.83	จัดให้น้อย	1.61	0.75	จัดให้น้อย
9. ให้โอกาสนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน ได้ฝึกสอนแก่ตัวกับเพื่อน ๆ	1.86	1.11	จัดให้น้อย	1.50	0.79	ไม่ได้จัดให้
10. ให้โอกาสนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน ได้ทำการฝึกสอนแก่ตัวใหม่อีกครั้งหนึ่ง ณ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง เป็นเวลา 1 - 2 สัปดาห์	1.95	0.81	จัดให้น้อย	1.43	0.73	ไม่ได้จัดให้

ตารางที่ 15 การช่วยเหลือนักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน ปรากฏผล
การวิจัยดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่มีด้านใดที่จัดให้มากเกินไป ใดน้อย ใดแก่ การให้นักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน เขียนรายงานปัญหาการ
สอนของตน เพื่ออาจารย์นี้เทศก์จะค้นหาทางช่วยเหลือหรือแก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกต้อง และการให้
นักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอนได้ศึกษามางวิชาเพื่อซ่อมเสริมวิธีสอน

สำหรับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน ในด้านการช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ประสบผล
สำเร็จในการฝึกสอนโดยอาจารย์ตอบว่าจัดให้น้อย ส่วนนักศึกษาคอบว่าไม่ได้จัดให้เลย มีดังนี้
คือ การให้โอกาสนักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอนได้ฝึกสอนแก้ตัวกับเพื่อน ๆ และ
การให้โอกาสได้ทำการฝึกสอนแก้ตัวใหม่ ณ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง เป็นเวลา 1-2 สัปดาห์

ตารางที่ 16 การแสดงความสามารถของนักศึกษาหลังการฝึกสอน

ประสบการณ์	อาจารย์			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
11. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เล่าประสบการณ์และความสำเร็จในการฝึกสอนของตนให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไป	2.36	0.88	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.88	0.95	จัดให้ ^{๒๒} น้อย
12. ให้นักศึกษาฝึกสอนที่ทำการสอนดีเด่น สาธิต การสอนให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไป	2.37	0.96	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.56	0.83	จัดให้ ^{๒๒} น้อย
13. ให้นักศึกษาฝึกสอนที่กลับจากฝึกสอนแล้ว ได้ เป็นที่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไป	2.02	0.97	จัดให้ ^{๒๒} น้อย	1.24	0.59	ไม่ได้จัดให้

ตารางที่ 16 การแสดงความสามารถของนักศึกษาหลังการฝึกสอน ปรากฏผลการวิจัย

ดังนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันสองประการ ซึ่งเป็นด้านการจัดให้^{๒๒}น้อย ก็คือการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เล่าประสบการณ์และความสำเร็จในการฝึกสอนของตนให้แก่ นักศึกษารุ่นต่อไป และการให้นักศึกษาฝึกสอนที่ทำการสอนดีเด่น สาธิตการสอนให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไป ส่วนด้านการจัดให้^{๒๒}มากไม่มีเลย

ส่วนความคิดเห็นขัดแย้งมีเพียงประการเดียว คือ การให้นักศึกษาที่กลับจากฝึกสอนแล้ว ได้ เป็นที่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไป อาจารย์ตอบว่าจัดให้^{๒๒}น้อย แต่นักศึกษาตอบว่าไม่ได้จัดให้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดประสบการณ์
วิชาชีพครู

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่าง
ประสบการณ์ฝึกสอน กับทฤษฎีและแนวคิดที่ได้ศึกษา

ความคิดเห็นของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สอดคล้อง	149	49.67
ไม่สอดคล้อง	120	40.00
ไม่แน่ใจ	31	10.33

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างประสบการณ์
ฝึกสอน กับทฤษฎีและแนวความคิดที่ได้ศึกษามา ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

นักศึกษาร้อยละ 49.67 ซึ่งเป็นนักศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่า ประสบการณ์-ฝึกสอน
สอดคล้องกับทฤษฎีและแนวความคิดที่ตนได้ศึกษามา แตร้อยละ 40.00 ตอบว่าไม่สอดคล้อง
และอีกร้อยละ 10.33 ตอบว่าไม่แน่ใจ

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลา
และปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ

ความคิดเห็น	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอนเพื่อฝึกทักษะอย่างจริงจัง				
นานพอ	21	21.87	78	26.00
ควรเพิ่มเวลา	66	68.75	185	61.67
ไม่แน่ใจ	9	9.38	37	12.33
2. ระยะเวลาฝึกสอนนานพอที่จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเด็กและสภาพการเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างแท้จริง				
นานพอ	26	27.08	84	28.00
ควรเพิ่มเวลา	59	61.46	194	64.67
ไม่แน่ใจ	11	11.46	22	7.33
3. ปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติให้แก่นักศึกษาทั้งระยะก่อนฝึกสอนและขณะฝึกสอน				
มี	64	66.66	182	60.66
ไม่มี	17	17.71	71	23.67
ไม่แน่ใจ	15	15.63	47	15.67

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลา
และปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านระยะเวลาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นพ้องกันว่า ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้นเพื่อช่วยให้นักศึกษา ได้ฝึกทักษะต่าง ๆ และ
เข้าใจวิธีสอนได้อย่างแท้จริง ซึ่งคิดเห็นร้อยละ 68.75 และ 61.67 ตามลำดับ

ส่วนระยะเวลาฝึกสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.46 และนักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ
64.67 มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรเพิ่มเวลาอีกเพื่อช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจเด็กและ
สภาพการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่ขึ้น

อนึ่ง ปรากฏว่าอาจารย์ร้อยละ 66.66 และนักศึกษาร้อยละ 60.66 ตอบตรงกันว่า
มีปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติทั้ง ระยะเวลาก่อนฝึกสอนและระหว่างฝึกสอน

ปัญหาของอาจารย์และของนักศึกษา

สำหรับการระบุปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพที่วิทยาลัยครูจัตให้แก่นักศึกษา ทั้งในระยะก่อนออกฝึกสอน และระยะระหว่างฝึกสอน ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open End) มีผู้ตอบเป็นจำนวนน้อยทั้งสองกลุ่ม กล่าวคือ จำนวนอาจารย์ผู้ระบุปัญหามีเพียง 48 คน คิดเป็นร้อยละ 50.500 จากจำนวนอาจารย์ทั้งหมด 96 คน และนักศึกษาที่ระบุปัญหามีเพียง 110 คน จากจำนวนทั้งหมด 300 คน คิดเป็นร้อยละ 36.66 เท่านั้น นอกจากนี้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาแต่ละคนยังระบุปัญหาต่าง ๆ จำนวนไม่เท่ากัน บางก็ระบุเพียงข้อเดียว บางก็ระบุ 2-3 ข้อ หรือบางก็มากกว่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอปัญหาการจัดประสบการณ์แต่ละข้อทั้งระยะก่อนออกฝึกสอนและระหว่างฝึกสอนเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ระบุปัญหา และเรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปหาน้อย ดังปรากฏในตารางที่ 19-22 ดังต่อไปนี้

ก. ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติทั้งในระยะก่อนออกฝึกสอนและระหว่างฝึกสอน ที่วิทยาลัยครูแก้ไขโดยเร่งด่วน

ตารางที่ 19 ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติให้แก่นักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน

ลำดับที่	ปัญหาในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	นักศึกษามีโอกาสสังเกตการเรียนการสอนและการมีส่วนร่วมในการสอนหรือช่วยครูทำงานก่อนออกฝึกสอนน้อยเกินไป จึงทำให้ขาดความมั่นใจเมื่อออกฝึกสอนจริง	27	56.16
2	การจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอนที่วิทยาลัยครูให้นักศึกษามีเวลาน้อยเกินไป จึงทำให้นักศึกษาขาดทักษะในการสอน การทำ และการใช้สื่อการสอน	21	43.68
3	การจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอนมีน้อยและไม่ได้จัดเตรียมเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้นักศึกษาไม่ศรัทธาในอาชีพของตนอย่างแท้จริง	15	31.20

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
4	อาจารย์ผู้สอนวิธีสอนและอาจารย์นิเทศก็มีใครเป็นคนเดียว กัน และไม่มีการประชุมตกลงกันไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับการทำบันทึก การสอนและวิธีสอน จึงเกิดปัญหาขัดแย้งกันเมื่อออกนิเทศ	11	22.86
5	จำนวนนักศึกษาในช่วงโมงเรียนวิธีสอนมีมากเกินไป อาจารย์ ผู้สอนไม่อาจจัดกิจกรรมหรือฝึกทักษะต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาได้ อย่างมากเพียงพอและทั่วถึง	8	16.64
6	โรงเรียนฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงไม่เห็นความสำคัญของการ ฝึกสอน จึงไม่เต็มใจรับนักศึกษาฝึกสอน	5	10.40
7	รายการปฐมนิเทศยังไม่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาฝึกสอน มากเท่าที่ควร	4	8.32
8	อาจารย์ไม่เต็มใจที่จะสอนวิธีสอน เพราะต้องตรวจ งานมากและต้องสอนการทำสื่อการสอนด้วยซึ่งไม่ถนัด	3	6.24
9	ไม่มีสถานที่ที่จะจัดให้นักศึกษาไปสังเกตการสอนได้เป็น การถาวร	1	2.08

๑๑ ตารางที่ 19 ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติให้
นักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาซึ่งอาจารย์ระบุนานที่สุด ถึง 56.16 คือปัญหานักศึกษามีโอกาสสังเกตการ
เรียนการสอน และการมีส่วนร่วมในการสอนหรือช่วยครูทำงานก่อนออกฝึกสอนน้อยเกินไป
จึงทำให้ขาดความมั่นใจเมื่อออกฝึกสอนจริง รองลงมาเป็นปัญหาการจัดประสบการณ์ภาค
ปฏิบัติที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษามีเวลาน้อยเกินไป จึงทำให้นักศึกษาขาดทักษะในการสอน
การทำและการใช้สื่อการสอน ปัญหาการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติมีน้อยและไม่ได้จัดเตรียม
เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้นักศึกษาไม่ศรัทธาในอาชีพของตนอย่างแท้จริง

และปัญหาอาจารย์ผู้สอนวิธีสอนและอาจารย์นิเทศก็มีได้เป็นคนเดียวกันและไม่มีการประชุม
ตกลงกันล่วงหน้าเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนและวิธีสอน จึงเกิดปัญหาขัดแย้งกันเมื่อออก
นิเทศ ทั้งสามปัญหานี้อาจารย์ได้ระบุไว้คือเป็นร้อยละ 43.68, 31.20 และ 22.88 เรียง
ตามลำดับ

ส่วนปัญหาที่น่าสนใจ คือ รายการปฐมนิเทศยังไม่เป็นประโยชน์กับนักศึกษาเท่าที่
ควร ซึ่งมีผู้ตอบเพียงร้อยละ 8.32 และปัญหาอาจารย์ไม่เต็มใจที่จะสอนวิธีสอน เพราะต้อง
ตรวจงานมากและต้องสอนการทำสื่อการสอนด้วยซึ่งตนไม่ถนัด มีร้อยละ 6.24

ตารางที่ 20 ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติให้
แก่นักศึกษาในระหว่างฝึกสอน

ลำดับที่	ปัญหาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	ระยะเวลาฝึกสอนสั้นมาก ทำให้นักศึกษายังไม่เข้าใจระบบ งานของโรงเรียนไม่คุ้นเคยกับสภาพโรงเรียนและสภาพชุมชน จึงก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างนักศึกษากับโรงเรียนฝึกสอน	25	52.00
2	อาจารย์ในภาควิชาต่าง ๆ ไม่เต็มใจที่จะออกไปนิเทศฝึกสอน	20	41.60
3	วิทยาลัยครูให้ความสำคัญของงานนิเทศฝึกสอนน้อยเกินไป	16	33.28
4	อาจารย์มีความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนไม่ตรงกัน	16	33.28
5	นักศึกษาวิชาเอกเดียวกันไปอยู่โรงเรียนฝึกสอนเดียวกันมาก เกินไป ทางโรงเรียนจึงไม่อาจจัดให้นักศึกษาสอนวิชาเอก-โท ได้ตามที่ต้องการ	13	27.04
6	นักศึกษายังขาดความรู้ ขาดความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่ต้อง สอน และขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	12	24.96
7	นักศึกษาทำโครงการสอน บันทึกการสอนไม่ถูกต้องและสอนได้ ไม่ดีเท่าที่ควร	11	22.88
8	นักศึกษาไม่คุ้นเคยกับประมวลการสอนและแบบเรียนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาเอก-โท	10	20.80
9	ครูพี่เลี้ยงยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตน ไม่ให้คำแนะนำ นักศึกษามากพอ และปล่อยให้นักศึกษาสอนเองตามลำพัง	9	18.72
10	อาจารย์นิเทศเฉพาะวิชาไม่เพียงพอ จึงนิเทศไม่ตรงตาม สายวิชาเอกที่ตนได้ศึกษามา	7	14.56
11	อาจารย์นิเทศก็น้อย จึงต้องรับผิดชอบนักศึกษาจำนวนมาก ทำ ให้เหนื่อยและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอนได้ไม่ทั่วถึง	6	12.48

ลำดับที่	ปัญหาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
12	วิทยาลัยครูและ โรงเรียนฝึกสอนขาดสื่อการสอนและหนังสือคู่มือการสอนที่จะบริการให้นักศึกษามีใช้เพื่อการฝึกสอน	6	12.48
13	จำนวนหน่วยกิตฝึกสอนน้อยเกินไป	5	10.40
14	ครูที่เลี้ยงยังไม่เป็นหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนฝึกสอน	4	8.32
15	การเปิดภาคเรียนไม่ตรงกันระหว่างวิทยาลัยครูกับโรงเรียนฝึกสอน ทำให้เวลาสำหรับการฝึกสอนซึ่งมีน้อยอยู่แล้ว ลดน้อยลงไปอีก	4	8.32
16	ในการสัมมนาฝึกสอนไม่ได้กล่าวถึงปัญหาที่สามารถแก้ไขได้และเป็นประโยชน์ต่อการฝึกสอนเท่าที่ควร	4	8.32
17	นักศึกษายังขาดมนุษยสัมพันธ์ทั้งระหว่างอาจารย์และครูในโรงเรียนฝึกสอน	3	6.24
18	อาจารย์นิเทศบางคนยังขาดมนุษยสัมพันธ์	1	2.08

ตารางที่ 20 ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติให้แก่ นักศึกษาในระหว่างฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาที่อาจารย์เสนอมากที่สุดถึงร้อยละ 52.00 คือปัญหาระยะเวลาฝึกสอนสั้นมาก ทำให้นักศึกษายังไม่เข้าใจระบบงานของโรงเรียน ไม่คุ้นเคยกับสภาพของโรงเรียนและสภาพของชุมชน จึงก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างนักศึกษากับโรงเรียนฝึกสอน อีกร้อยละ 41.60 คือปัญหาอาจารย์ในภาคต่าง ๆ ไม่เต็มใจที่จะออกไปนิเทศฝึกสอน ปัญหารองลงไปอีก ๒ ปัญหา คือ ปัญหาวิทยาลัยครูให้ความสำคัญของงานนิเทศฝึกสอนน้อยไป และปัญหาอาจารย์ยังเข้าใจเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนไม่ตรงกัน ปัญหาทั้งสองนี้มีผู้ระบุเท่ากัน คือร้อยละ 33.28

ส่วนปัญหาที่มีผู้ระบุน้อย แต่มีความสำคัญต่อการฝึกสอนมาก คือปัญหานักศึกษายังขาดความรู้ ขาดความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน และขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาซึ่งมีผู้ตอบร้อยละ 24.96 อีกร้อยละ 22.88 เป็นปัญหานักศึกษาทำโครงการสอน บันทึกการสอนยังไม่ถูกต้องและสอนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนอีกร้อยละ 8.32 ของอาจารย์ผู้เสนอปัญหาากล่าวว่า ในการสัมมนาฝึกสอนไม่ได้กล่าวถึงปัญหาที่สามารถแก้ไขได้และเป็นประโยชน์ต่อการฝึกสอนเท่าที่ควร

ข. ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติทั้งในระบะ
ก่อนฝึกสอน และระหว่างฝึกสอนฝึกสอน ที่วิทยาลัยครูควรวรับแก้ไขโดยเร่งด่วน

ตารางที่ 21 ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่
วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาในระบะก่อนออกฝึกสอน

ลำดับที่	ปัญหาของนักศึกษาในระบะก่อนฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	นักศึกษามีเวลาน้อยมากสำหรับการทำความเข้าใจกับวิธีสอนแบบต่างๆ	39	35.10
2	วิทยาลัยครูไม่ได้จัดให้นักศึกษาสังเกตการเรียนการสอน และมีส่วน รวมหรือช่วยครูทำงานก่อนฝึกสอนอย่างแท้จริง	34	30.60
3	ภาคทฤษฎีมีมาก แต่โอกาสสำหรับปฏิบัติจริงมีน้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตสื่อการสอนจากเศษวัสดุ หรือวัสดุที่หาได้ง่ายในห้องดินชนบท	26	23.40
4	วิทยาลัยครูไม่เต็มใจและไม่ให้โอกาสนักศึกษาในเวลาฝึกใช้สื่อการ สอนที่ทันสมัย เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ วีซีโอเทป และการใช้วิทยุ- โรงเรียน เป็นต้น จึงทำให้ใช้ไม่เป็นเมื่อออกฝึกสอน	17	15.30
5	เวลาและการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน วิทยาลัยครู จัดให้น้อยเกินไป และยังไม่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษามากเท่าที่ควร ทำใ้ นักศึกษาขาดประสบการณ์ที่ดีเมื่อออกฝึกสอน	14	12.60
6	นักศึกษาไม่มีสิทธิ์เลือกหรือรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับระดับชั้นที่จะสอน ทำใ้ ขาดความพร้อมในการเตรียมการสอน	12	10.80
7	โรงเรียนสาธิตไม่เต็มใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมหรือช่วยครูทำงานในขณะ ที่นักศึกษาไปสังเกตการเรียนการสอน	11	9.90
8	วิทยาลัยครูไม่ได้ให้นักศึกษาทุกคนฝึกสอนแบบจุลภาคในหมู่เพื่อนนัก ศึกษา (peer teaching) ครบทุกทักษะ	8	7.20
9	วิทยาลัยครูมีสื่อการสอนที่ทันสมัยน้อยชิ้น อาจารย์เองก็ไม่ค่อยใช้ ทำ ให้นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอน	7	6.30

ลำดับที่	ปัญหาของนักศึกษาในระยะก่อนฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
10	วิธีการสอนของอาจารย์ไม่เป็นตัวอย่างการสอนที่ดี ที่จะทำให้นักศึกษาจดจำและนำไปใช้ในการฝึกสอนได้เลย	5	4.50
11	อาจารย์ไม่แนะนำให้นักศึกษารู้อีกแหล่งเอกสารหรือแหล่งวัสดุที่บริการให้ยืมหรือให้เปล่า	4	3.60

ตารางที่ 21 ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ที่วิทยาลัยครูจัตให้นักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าปัญหาที่ควรแก้ไขโดยเร็วที่สุดอันดับแรก คือ ปัญหา นักศึกษามีเวลาน้อยมากสำหรับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งมีร้อยละ 35.10 รองลงมาคือ ปัญหาที่วิทยาลัยครูไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้สังเกตการเรียนการสอน และได้มีส่วนร่วมหรือช่วยครูทำงานก่อนฝึกสอนอย่างแท้จริง ซึ่งมีร้อยละ 30.60 และปัญหาภาคทฤษฎีมีมากแต่โอกาสสำหรับปฏิบัติจริงมีน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตสื่อการสอนจากเศษวัสดุหรือวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นชนบท ซึ่งมีผู้ระบุปัญหานี้ 26 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.40

ปัญหาอื่น ๆ ที่นักศึกษาระบุบ่อย แคน่าสนใจ คือ ปัญหาเวลาและการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน วิทยาลัยครูจัตให้น้อยและยังไม่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษามากเท่าที่ควร ทำให้นักศึกษาขาดประสบการณ์ที่ดีเมื่อออกฝึกสอน มีร้อยละ 12.60 ปัญหาวิทยาลัยมีสื่อการสอนที่ทันสมัยน้อยขึ้น อาจารย์เองก็ไม่นิยมใช้ ทำให้นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอน มีร้อยละ 6.30 และปัญหาที่น่าสนใจมากที่สุด แต่นักศึกษาตอบน้อยมากเพียงร้อยละ 4.50 คือ ปัญหาวิธีการสอนของอาจารย์ ไม่เป็นตัวอย่างการสอนที่ดีที่จะทำให้นักศึกษาจดจำและนำไปใช้ในการฝึกสอนได้เลย และปัญหาอาจารย์ไม่แนะนำให้นักศึกษารู้อีกแหล่งเอกสารและแหล่งวัสดุที่บริการให้ยืม หรือให้เปล่าแก่นักศึกษา ซึ่งมีร้อยละ 3.60

ตารางที่ 22 ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ
ที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาในระหว่างฝึกสอน

ลำดับที่	ปัญหาของนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	นักศึกษาไม่ได้สอนตรงตามสายวิชาเอก-โท จึงเกิดปัญหาในการเตรียมการสอนและการเลือกใช้สื่อการสอน เพราะไม่มีความถนัด	43	38.70
2	จำนวนนักศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนฝึกสอนไม่เต็มใจรับนักศึกษาฝึกสอน	35	31.50
3	อาจารย์นี้เทศกไปนี้เทศน้อยครั้ง แต่ละครั้งไปชั่วระยะเวลาสั้น ๆ จึงช่วยเหลือนักศึกษาได้น้อยและไม่ทั่วถึง	29	26.10
4	นักศึกษาขาดทักษะในการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนที่ท่องสอน	27	24.30
5	อาจารย์ผู้สอนวิธีสอน และอาจารย์นี้เทศก็มีความเห็นเกี่ยวกับการบันทึกการสอนและวิธีสอนไม่ตรงกัน	19	17.10
6	อาจารย์นี้เทศกไปนี้เทศไม่ตรงตามสายวิชา จึงเกิดปัญหาขัดแย้งกับนักศึกษาเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอน วิธีสอน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	17	15.30
7	หนังสือคู่มือครู หลักสูตร แบบเรียน และหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ที่วิทยาลัยครู มีไม่เพียงพอที่จะบริการให้นักศึกษาได้ยืมไปใช้เพื่อการฝึกสอน	16	14.40
8	โรงเรียนมีสื่อการสอนที่ทันสมัยน้อยชิ้น และไม่ยินยอมให้นักศึกษายืมไปใช้เพื่อการฝึกสอน เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องบันทึกเสียง และเครื่องเล่นแผ่นเสียง เป็นต้น	15	13.50
9	วิทยาลัยครูไม่ยินยอมให้ยืมสื่อการสอนเพื่อการฝึกสอน เช่น เทปเพลง แผ่นเสียง และสไลด์ เป็นต้น	13	11.70

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาของนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
10	ระยะเวลาฝึกสอนเพื่อหาประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กและการสอน สั้นมาก	13	11.70
11	ห้องสมุดไม่อำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาฝึกสอนในเรื่องเวลา บริการและระยะเวลาการยืมหนังสือเพื่อใช้ประกอบการฝึกสอน	12	10.80
12	นโยบายของโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการฝึกสอน	11	9.90
13	อาจารย์ไม่ศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์ในการนิเทศ	11	9.90
14	นักศึกษาถูกบังคับให้สอนชั้นต่าง ๆ และวิชาต่าง ๆ โดยไม่ สมัครใจ	8	7.20
15	การที่วิทยาลัยให้อำนาจครูพี่เลี้ยงในการให้คะแนนฝึกสอนมาก ๆ ทำให้ครูพี่เลี้ยงใช้งานนักศึกษาเกินขอบเขต	7	6.30
16	การฝึกสอนโดยรับช่วงกลางเทอมจากนักศึกษาอื่นทำให้เกิด ปัญหาในการสอน	7	6.30
17	ครูพี่เลี้ยงไม่ค่อยสนใจดูแลเมื่อนักศึกษาทำการฝึกสอน ไม่ตรวจ สมุดบันทึกการสอน นอกจากเซ็นชื่อ	6	5.40
18	วิทยาลัยครูไม่มีอาจารย์นิเทศที่ประจำสำนักงานประสบการณ์ วิชาชีพเพื่อบริการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนเมื่อ ประสบปัญหาต่าง ๆ	5	4.50
19	อาจารย์นิเทศบางคนชอบใช้อารมณ์และนำเรื่องส่วนตัวมา ปะปนในเวลานิเทศ ทำให้นักศึกษาเสียกำลังใจ และปฏิบัติงาน ได้ไม่ดีเท่าที่ควร	5	4.50
20	ครูใหญ่ไม่ค่อยเชื่อความสามารถในการสอนของนักศึกษา	5	4.50

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาของนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
21	โรงเรียนบางแห่งจัดครูบรรจุใหม่ และยังไม่มีการนิเทศการสอนมาเป็นครูที่เลี้ยง ครูที่เลี้ยงจึงไม่กล้าตรวจสอบ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา	3	2.70
22	สองสัปดาห์แรก อาจารย์นิเทศไม่มาให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกสอนเลย ทำให้นักศึกษารู้สึกไม่สบายใจ	2	1.80
23	โรงเรียนฝึกสอนตั้งอยู่ในเขตที่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาหญิง	2	1.80

ตารางที่ 22 ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่วิทยาลัย จัดให้นักศึกษาในระหว่างฝึกสอน ปราบกฏผล ดังนี้

นักศึกษาล้วนใหญ่ร้อยละ 38.70 เห็นว่าปัญหาที่วิทยาลัยควรเร่งแก้ไข คือ ปัญหา นักศึกษาไม่ได้อบรมตรงตามสายวิชาเอก-โท จึงเกิดปัญหาในการเตรียมการสอนและการเลือกใช้ สื่อการสอน เพราะไม่มีความถนัด รองลงมาคือ ปัญหาจำนวนนักศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนฝึกสอนไม่เต็มใจรับนักศึกษา มีผู้เสนอร้อยละ 31.50 ปัญหา อาจารย์นิเทศไปน้อยครั้ง แต่ละครั้งไปชั่วระยะเวลาสั้น ๆ จึงช่วยนักศึกษาได้น้อยและไม่ทั่วถึง นักศึกษาเสนอมาร้อยละ 26.10 และอีกร้อยละ 24.30 กล่าวว่าปัญหาเรื่องนักศึกษา ขาดทักษะในการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนที่จะสอน

นอกจากนี้ นักศึกษายังได้เสนอปัญหาที่น่าสนใจอีก ได้แก่ การที่อาจารย์ผู้สอนวิธีสอน และอาจารย์นิเทศมีความเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนและวิธีสอนไม่ตรงกัน ซึ่งมีร้อยละ 17.10 ปัญหาระยะเวลาฝึกสอนสั้นมาก มีผู้ตอบร้อยละ 11.70 ปัญหานโยบายของโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการฝึกสอน และปัญหาอาจารย์นิเทศขาดความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศ ซึ่งมีร้อยละ 9.90 เท่ากัน และปัญหาวิทยาลัยครูไม่มีอาจารย์นิเทศที่ประจำอยู่สำนักงานประสบการณ์

วิชาชีพเพื่อบริการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีผู้เสนอร้อยละ 4.50 ซึ่งเท่ากับปัญหาที่นักศึกษาเสนอว่า อาจารย์นี้เทศน์บางท่านชอบใช้อารมณ์ และนำเรื่องส่วนตัวมาปะปนในเวลานิเทศ ทำให้นักศึกษาเสียกำลังใจและปฏิบัติงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะของอาจารย์และของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ ที่วิทยาลัยครูควรวัดให้นักศึกษาทั้งระยะก่อนออกฝึกสอน ระหว่างฝึกสอน และหลังฝึกสอน มีอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะมากพอสมควร คือจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 ของจำนวนอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 96 คน ส่วนนักศึกษาที่เสนอแนะความคิดเห็นมีเพียง 104 คน หรือร้อยละ ~~34.66~~ ของจำนวนนักศึกษาคือตอบแบบสอบถามทั้งหมด 300 คน

เนื่องจากทั้งอาจารย์และนักศึกษาแต่ละคนได้เสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่างกันไป และจำนวนขอไม่เท่ากัน บางคนก็เสนอแนะการจัดประสบการณ์เฉพาะระยะก่อนออกฝึกสอน บางคนก็เสนอแนะเฉพาะระยะฝึกสอน หรือเฉพาะระยะหลังฝึกสอน บางคนเสนอแนะสองระยะ บางคนเสนอแนะทั้งสามระยะ นอกจากนี้บางคนก็เสนอแนะเพียง 1-2 ข้อ บางคนก็เสนอแนะ 4-5 ข้อ หรือมากกว่านั้น ด้วยเหตุนี้เพื่อความสะดวกแก่การจัดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ผู้วิจัยจึงขอแยกการจัดเป็นสามระยะคือ ระยะก่อนออกฝึกสอน ระยะฝึกสอน และระยะหลังฝึกสอน โดยนับจำนวนอาจารย์ผู้ให้ข้อเสนอแนะ 64 คน และนักศึกษา 104 คน ต่างเป็นจำนวนเต็มทั้งคู่ แล้วคิดข้อเสนอแนะแต่ละข้อเป็นร้อยละของจำนวนผู้เสนอความคิดเห็นแต่ละกลุ่ม และเรียงตามลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่ได้จากมากไปหาน้อย ดังปรากฏในตารางที่ 23-28 ต่อไปนี้

ก. ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ
ที่วิทยาลัยครูควรวัดให้แก่นักศึกษา ทั้งระยะก่อนออกฝึกสอน ระหว่างฝึกสอน และหลังฝึกสอน
ตารางที่ 23 ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติให้นักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	จัดให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ โดยการทดลองสอน อย่างจริงจังและให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในระหว่างเรียน เพื่อให้นักศึกษาจะ ได้มีความสามารถในการสอนอย่างแท้จริง	23	35.88
2	ฝึกนักศึกษาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนชนิดที่ทำเองได้ง่าย ๆ จาก เศษวัสดุ ตลอดจนฝึก วิชชี และวิธีการศึกษาสื่อการสอนที่ทันสมัยให้คล่อง และถูกวิธี	18	28.08
3	ให้นักศึกษาได้สังเกตการสอนและมีส่วนร่วมในการช่วยครูอย่าง แท้จริงประมาณสองสัปดาห์ ๆ ละ 10-12 ชั่วโมง ก่อนถึงภาคฝึกสอน	15	23.40
4	ให้นักศึกษาได้ทดลองสอนแบบจุลภาคให้มาก ๆ และให้ครบทุกทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำเข้าสู่บทเรียนและบทสรุป	13	20.28
5	จัดสัมมนาระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิธีสอนกับอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับ วิธีสอนแบบต่าง ๆ การทำโครงการสอน และบันทึกการสอน เพื่อให้ เป็นไปในแนวเดียวกัน	11	17.16
6	จัดสัมมนาครูพี่เลี้ยงและครูใหญ่โรงเรียนฝึกสอนก่อนส่งนักศึกษา ฝึกสอนออกฝึกสอนทุกครั้งเพื่อย้ำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของ วิทยาลัยครู บทบาท หน้าที่ และภาระให้คะแนนฝึกสอนของครูพี่เลี้ยง	10	15.60
7	ประชุมอาจารย์นิเทศก์ก่อนส่งไปนิเทศการสอน เพื่อการนิเทศจะได้ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และจะได้ยุติกรรมต่อนักศึกษาฝึกสอน	8	12.48

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
8	จัดประชุมปฏิบัติการ (Work Shop) เกี่ยวกับการทำโครงการสอนและบันทึกการสอนให้นักศึกษาอีกครั้งก่อนออกฝึกสอน	7	10.92
9	ควรถ้าหนดควิชามนุษย์สัมพันธ์ไว้ในวิชาพื้นฐานการศึกษาและเป็นวิชาบังคับ นักศึกษาจะได้มีมนุษย์สัมพันธ์ดีขึ้น	6	9.36
10	ควรให้นักศึกษาได้เยี่ยมโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตที่วิทยาลัยรับผิดชอบ เพื่อศึกษาระบบงานและสังเกตการเรียนการสอนของหลาย ๆ โรงเรียน จะทำให้นักศึกษาเข้าใจระบบงาน สภาพโรงเรียน และรู้จักชุมชนดีขึ้น	5	7.80
11	ควรให้นักศึกษาที่จะฝึกสอนได้อ่านรายงานที่นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อน ๆ ใ้ทำไว้เกี่ยวกับการไปเยี่ยมโรงเรียน การสังเกตการเรียนการสอน ปัญหาต่าง ๆ ขณะฝึกสอน ตลอดจนข้อเสนอแนะ	5	7.80
12	ควรจัดนิทรรศการสื่อการสอนที่ผลิตง่าย ๆ และผลิตจากเศษวัสดุ เพื่อเป็นแนวความคิดให้แก่นักศึกษาที่จะต้องออกฝึกสอนในชุมชน	4	6.24
13	ในรายการปฐมนิเทศฝึกสอน ควรให้นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อนที่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอนได้มาเป็นวิทยากร แนะนำการวางตัวและการเตรียมตัวเพื่อการฝึกสอนแก่เพื่อนนักศึกษาที่จะออกฝึกสอน	3	4.68
14	ควรให้นักศึกษาได้เรียนวิธีสอนและวิชาที่จำเป็นก่อนออกฝึกสอน	2	3.12
15	ควรเลือกและสะสมรายงานการไปเยี่ยมโรงเรียนและการสังเกตการเรียนการสอนของนักศึกษาออกฝึกสอนไว้ทุกรุ่น เพื่อเก็บไว้ให้นักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไปได้ศึกษา	2	3.12

ตารางที่ 23 ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติให้นักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนอาจารย์เสนอมากที่สุด คือ การจัดให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ โดยการทดลองสอนอย่างจริงจังและให้มากกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้มีความสามารถในการสอนอย่างแท้จริง มีร้อยละ 35.88 ส่วนการฝึกนักศึกษาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนชนิดที่ทำเองได้ง่าย ๆ จากเศษวัสดุ ตลอดจนฝึกให้รู้จักวิธีใช้และรู้จักวิธีรักษาสื่อการสอนที่ทันสมัยให้คงอยู่และมีอายุการใช้งาน มีผู้เสนอแนะร้อยละ 28.08 อีกร้อยละ 23.40 เสนอแนะให้จัดให้นักศึกษาได้สังเกตการสอนและมีส่วนร่วมในการช่วยครูอย่างแท้จริงประมาณสองสัปดาห์ ๆ ละ 10-12 ชั่วโมงก่อนถึงเทอมฝึกสอน และมีอาจารย์อีกร้อยละ 20.28 เสนอแนะให้นักศึกษาได้ทดลองสอนแบบจุลภาคให้มาก ๆ และให้ครบทุกทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะในการนำเข้าสู่บทเรียนและบทสรุป

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ การจัดสัมมนาระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิธีสอนกับอาจารย์ในเทศกเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ การทำโครงการสอนและบันทึกการสอนเพื่อให้เป็นไปในแนวเดียวกัน มีผู้เสนอแนะร้อยละ 17.16 อีกร้อยละ 6.24 เสนอว่าวิทยาลัยควรจัดนิทรรศการสื่อการสอนที่ผลิตได้ง่าย ๆ และผลิตจากเศษวัสดุเหลือใช้ เพื่อเป็นแนวความคิดให้แก่นักศึกษาที่จะออกฝึกสอนในชุมชน และอาจารย์อีกร้อยละ 4.68 เสนอความคิดเห็นว่าในรายการปฐมนิเทศฝึกสอน ควรให้นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อนที่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอนได้มาเป็นวิทยากร แนะนำการวางตัวและการเตรียมตัวเพื่อการฝึกสอนแก่เพื่อนนักศึกษาที่จะออกฝึกสอน

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติให้นักศึกษาในระหว่างฝึกสอน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	จัดสัมมนาอาจารย์นิเทศก์ใหม่บ่อยครั้ง เพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอน	24	37.44
2	ควรถ่ายเทแบบบันทึกภาพนักศึกษาฝึกสอนที่สอนดี เพื่อให้เพื่อน ร่วมรุ่นและรุ่นต่อไปได้ดูเป็นตัวอย่าง	19	29.64
3	ขอช่องทางโรงเรียนฝึกสอนในการจัดให้นักศึกษาได้สังเกต การสอนและมีส่วนร่วมช่วยครูพี่เลี้ยงทำงานอย่างจริงจัง ตลอดจน ได้เรียนรู้อะบบระเบียบของโรงเรียนในสัปดาห์แรกก่อนลงมือฝึกสอน จริง	18	28.08
4	จัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนใหม่บ่อยครั้ง และพยายามยกปัญหา เด่น ๆ ที่พอจะแก้ไขได้มาอภิปรายมากกว่าปัญหาทั่วไป	17	26.52 /
5	ประเมินผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์อย่างจริงจัง	15	23.40
6	วิทยาลัยครูควรจัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์เพื่อให้นักศึกษาได้ยืมใช้โดย สะดวก และมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญคอยแนะนำการใช้และอำนวยความสะดวก ความสะดวกตลอดเวลา	14	21.84
7	วิทยาลัยควรอำนวยความสะดวกในการไปนิเทศให้แก่อาจารย์ นิเทศก์	11	17.16
8	ควรให้นักศึกษาได้ประเมินผลการสอนด้วยตนเอง เพื่อได้ทราบ ข้อบกพร่องของตนและคิดหาวิธีแก้ไข วิธีการนี้จะทำให้นักศึกษาตระ หนักในหน้าที่ "ครู" คึ้น และยอมรับความจริงมากขึ้น	6	9.36
9	ควรให้อาจารย์นิเทศก์นิเทศเต็มเวลาและรับผิดชอบงานอื่นน้อย ลง เพื่อจะได้มีเวลาให้คำปรึกษาและดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด และ ถ้านิเทศบางเวลาอาจารย์นิเทศก์ควรรับผิดชอบนักศึกษาไม่เกิน 5 คน	6	9.36

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน ร้อยละ
10	ในระหว่างฝึกสอนควรจัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนตามวิชาที่ต้องออกฝึกสอนจริง มากกว่าจะสัมมนาตามวิชาเอก-โท ที่เรียนมาทั้งนี้ เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้จากการสัมมนากลับไปปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	4 6.24
11	ควรแก้ไขการบริหารงานในวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความคล่องตัวเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพและการไปนิเทศการสอน	3 4.68

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติให้แก่นักศึกษาในระหว่างฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะที่เด่นมากที่สุด ซึ่งมีอาจารย์เสนอแนะถึงร้อยละ 37.44 คือข้อเสนอแนะให้จัดสัมมนาอาจารย์นิเทศก์ใหม่บ่อยครั้ง เพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอน รองลงมาคือ วิทยาลัยควรควรวางแผนบันทึกภาพนักศึกษาฝึกสอนที่สอนดี เพื่อให้เพื่อนร่วมรุ่นหรือรุ่นต่อไปดูเป็นตัวอย่าง มีผู้เสนอร้อยละ 29.64 อีกร้อยละ 28.08 เสนอแนะว่าวิทยาลัยควรขอรองทางโรงเรียนฝึกสอนในการจัดให้นักศึกษาได้สังเกตการสอนและมีส่วนช่วยครูที่เลี้ยงทำงานอย่างจริงจัง ตลอดจนเรียนรู้ระเบียบของโรงเรียนในสัปดาห์แรกก่อนลงมือฝึกสอนจริง ส่วนข้อเสนอแนะให้วิทยาลัยจัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนใหม่บ่อยครั้งและพยายามยกปัญหาที่เด่น ๆ ที่พอจะแก้ไขได้มากก็ปรายมากกว่าปัญหาทั่ว ๆ ไปนั้น มีอาจารย์เสนอแนะมาร้อยละ 26.52

ข้อเสนอแนะที่อาจารย์เสนอน้อยแต่น่าสนใจคือ วิทยาลัยควรให้นักศึกษาได้ประเมินผลการสอนด้วยตนเองเพื่อได้ทราบข้อบกพร่องของตนและคิดหาวิธีแก้ไข ซึ่งมีร้อยละ 9.36 อีกร้อยละ 6.24 เสนอแนะว่าในระหว่างฝึกสอนควรจัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนตามวิชาที่ต้องออกฝึกสอนจริงมากกว่าจะสัมมนาตามวิชาเอก-โท เพื่อจะได้นำความรู้จากการสัมมนาไปปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น และอีกร้อยละ 4.68 เสนอว่าวิทยาลัยควรแก้ไขการบริหารงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและการไปนิเทศการสอน

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติให้นักศึกษาในระยะเวลาหลังฝึกสอน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในระยะเวลาหลังฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	จัดสัมมนานักศึกษาที่กลับจากฝึกสอนแล้วร่วมกับนักศึกษาที่จะออกฝึกสอนรุ่นต่อไป	27	42.12
2	จัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนตามวิชาเอก-โทที่เรียนมา	21	32.76
3	จัดเอกสารสรุปการสัมมนา ซึ่งรวบรวมทั้งปัญหา การแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากนักศึกษาและอาจารย์เพื่อเก็บไว้ให้นักศึกษารุ่นต่อไปได้ศึกษาและเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดประสบการณ์วิชาชีพต่อไป	20	31.20
4	จัดนิทรรศการฝึกสอนพร้อมด้วยสื่อการสอน	18	28.08
5	จัดให้นักศึกษาฝึกสอนที่ทำการสอนดีเด่นได้ประสบการณ์ การแก้ปัญหา และสิ่งประทับใจที่ได้รับขณะฝึกสอนให้เพื่อนรุ่นและนักศึกษาฝึกสอนรุ่นใหม่ได้ทราบ	17	26.52
6	ควรให้นักศึกษาฝึกสอนที่สอนดีเด่นเป็นที่เล็งนักศึกษารุ่นต่อไป	15	23.40
7	ควรให้นักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน ได้ทำการสอบแก้ตัวอีกครั้ง	13	20.28
8	ให้นักศึกษาทุกคนเขียนรายงานจากประสบการณ์จากการฝึกสอน	12	18.72
9	ควรจัดให้มีการประเมินผลการฝึกสอนร่วมกันทุกฝ่าย	11	17.16
10	ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกสอนของตัวเอง	10	15.60
11	หลังฝึกสอน ควรจัดสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์ใหญ่ ครูพี่เลี้ยง โรงเรียนฝึกสอน กับคณาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ และอาจารย์ในเทศก์ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาฝึกสอน ปรับปรุงวิธีสอน และโครงการฝึกสอนให้ดีขึ้น	8	12.48

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในระยะหลังฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
12	ควรให้โอกาสนักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน ได้ ปรึกษาเป็นการส่วนตัวกับอาจารย์ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพ	7	10.92
13	ควรจัดโครงการติดตามผลเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ระหว่างวิทยาลัยครูและโรงเรียนฝึกสอนอย่างใกล้ชิด	5	7.80
14	ควรให้นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษ์ เอกพลานามัย ฝึกงานนอก วิทยาลัยแทนการฝึกสอน หรือให้ฝึกสอนวิชาโทแทนวิชาเอก	3	4.68
15	ควรให้นักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน มาสาธิตการ สอนให้เพื่อนร่วมรุ่นและนักศึกษารุ่นที่จะออกฝึกสอนได้ชม	2	3.12

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ
ให้นักศึกษาในระยะหลังฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ ๆ ไว้หลายประการ แต่เรื่องที่มีผู้เสนอแนะมาก
ที่สุดถึงร้อยละ 42.12 คือ เรื่อง วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนานักศึกษาที่กลับจากฝึกสอนแล้ว รวม
กับนักศึกษาที่จะออกฝึกสอนรุ่นต่อไป รองลงมาคือร้อยละ 32.76 และ 31.20 เสนอว่าวิทยาลัย
ควรจัดสัมมนานักศึกษาหลังฝึกสอนตามวิชาเอก-โทที่เรียนมา และวิทยาลัยครูควรจัดเอกสารสรุป
การสัมมนา ซึ่งรวบรวมปัญหา การแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากนักศึกษาฝึกสอน และ
อาจารย์ เพื่อเก็บไว้ให้นักศึกษารุ่นต่อไปได้ศึกษาและเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัด
ประสบการณ์วิชาชีพ และอีกร้อยละ 28.08 เสนอว่า วิทยาลัยครูควรจัดนิทรรศการการฝึกสอน
พร้อมด้วยสื่อการสอน

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่การให้นักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการ
ฝึกสอนได้ทำการสอนแก้ตัวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งมีร้อยละ 20.28 การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ
ประเมินผลการฝึกสอนของตนด้วย มีร้อยละ 15.60 การให้นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษ์ เอก
พลานามัย ออกฝึกงานนอกวิทยาลัยแทนการฝึกสอน หรือฝึกสอนวิชาโทแทนวิชาเอก และการให้
นักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการสอน มาสาธิตการสอนให้เพื่อนร่วมรุ่นและนักศึกษารุ่นที่จะออก
ฝึกสอนต่อไปได้ชม ซึ่งมีร้อยละ 4.68 และ 3.12 เรียงตามลำดับ

ข. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติที่
 วิทยาลัยครูควรวัดให้แก่นักศึกษาทั้งระยะก่อนฝึกสอน ระยะฝึกสอน และระยะหลังฝึกสอน
 ตารางที่ 26 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาค
 ปฏิบัติในระยะก่อนออกฝึกสอน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	ควรให้นักศึกษาได้ออกไปสังเกตการณ์การเรียนการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้มาก ๆ และให้ศึกษาสังเกตประจำ ณ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งนานพอสมควร	41	39.36
2	ควรให้นักศึกษาได้ออกไปมีส่วนร่วมในการสอนที่โรงเรียนสาธิตหรือโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งเป็นครั้งคราวก่อนออกฝึกสอน มีใบสังเกตเฉย ๆ	32	30.72
3	ควรจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอนให้มากขึ้นและเพิ่มเวลาให้มากกว่าที่เป็นอยู่	28	26.88
4	ควรจัดสัมมนาครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับนโยบายของวิทยาลัยและหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงก่อนส่งนักศึกษาออกฝึกสอน	21	20.16
5	เสนอแนะวิธีสอนและการทำสื่อการสอนแบบงาย ๆ แก่นักศึกษารวมทั้งทำให้ดูเป็นตัวอย่างด้วย	18	17.28
6	ควรให้นักศึกษาได้มีชั่วโมงทดลองสอนเพื่อนมากกว่าเดิม	16	15.36
7	ควรให้นักศึกษาได้ฝึกสอนแบบจุดภาคอย่างจริงจังและฝึกทุกทักษะด้วย	15	14.40
8	วิธีสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูควรจะเป็นแบบอย่างที่นักศึกษาสามารถจะนำไปใช้ฝึกสอนได้	12	11.52
9	ควรมีภาพยนตร์เกี่ยวกับการสอน และสภาพของนักเรียนขณะเรียนให้นักศึกษาที่จะออกฝึกสอนได้ชมบ้าง	9	8.64

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน ร้อยละ
10	ควรมีแบบบันทึกภาพเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อนที่สอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้ชมก่อนถูกส่งไปฝึกสอน	8 7.68
11	ควรมีบันทึกภาพการทดลองสอนของนักศึกษาทั้งคนที่สอนดีและไม่ดีลงในแบบบันทึกภาพเพื่อให้นักศึกษาได้พิจารณาและวิจารณ์อย่างตรงไปตรงมา จะทำให้นักศึกษารูจักตนเองดีขึ้น ยอมรับข้อบกพร่อง และหาวิธีแก้ไข	6 5.76
12	ควรจัดทำเอกสารแนะนำการฝึกสอนหรือคู่มือฝึกสอน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และข้อควรปฏิบัติของนักศึกษา ตัวอย่างการทำโครงการสอนและบันทึกการสอนอย่างละเอียดของแต่ละวิชาด้วย	6 5.76
13	ควรเลือกโรงเรียนฝึกสอนที่เข้าใจนโยบายของวิทยาลัย และเต็มใจที่จะรับนักศึกษาฝึกสอน	6 5.76
14	หน้าสำนักงานประสานการวิชาชีพควรจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับการฝึกสอนให้นักศึกษาได้ทราบล่วงหน้า	5 4.80
15	ควรแจ้งนโยบายการฝึกสอนของวิทยาลัยให้ทางโรงเรียนฝึกสอนทราบล่วงหน้าทุกครั้งที่จะส่งนักศึกษาไป เพื่อเป็นการย้ายนโยบายและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นระหว่างครูในโรงเรียนและนักศึกษาฝึกสอน	4 3.83
16	ควรให้นักศึกษาได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอนและสภาพชุมชนล่วงหน้า	3 2.88
17	ควรให้นักศึกษาได้รู้แน่ชัดก่อนออกฝึกสอนว่าตนจะต้องสอนระดับชั้นใด และวิชาใดเพื่อจะได้มีเวลาเตรียมบทเรียนได้ถูกต้องและเกิดความมั่นใจเมื่อออกฝึกสอน	3 2.88
18	เปิดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ให้แก่ศึกษาก่อนออกฝึกสอน	2 1.92

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระยะก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
19	ควรให้นักศึกษาได้ไปศึกษาโรงเรียนที่ตนจะต้องออกฝึกสอนด้วยตนเองสัก 1 สัปดาห์ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับสถานที่และครูในโรงเรียน	2	1.92
20	ควรสอนการทำและการเชิดหุ่นง่าย ๆ ให้แก่นักศึกษาด้วย	1	0.96
21	วิทยาลัยควรทำแบบสำรวจโรงเรียนทั้งด้านวิธีสอนและสภาพนักเรียนโดยอาจให้นักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อนทำรายงานเสนอแนะแก่นักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไปก็ได้	1	0.96

ตารางที่ 26 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติในระยะก่อนออกฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะที่นักศึกษาจำนวนมากเสนอ ได้แก่ การให้นักศึกษาได้ออกไปสังเกตการเรียนการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้มาก ๆ และให้ศึกษาสังเกตประจำ ณ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งนานพอสมควร ซึ่งมีร้อยละ 39.36 การให้นักศึกษาได้ออกไปมีส่วนร่วมในการสอนที่โรงเรียนสาธิต หรือโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งเป็นครั้งคราวก่อนออกฝึกสอน มิใช่เพียงสังเกตเฉย ๆ และการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน ให้มากขึ้นและเพิ่มเวลาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งมีผู้ตอบร้อยละ 30.72 และ 26.88 เรียงตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นที่มีผู้เสนอมาน้อย แต่เป็นข้อเสนอแนะที่น่าสนใจมาก ได้แก่ การให้นักศึกษาได้ฝึกสอนแบบจุลภาคและให้ฝึกครบทุกทักษะ วิธีสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยควรเป็นแบบอย่างที่นักศึกษาสามารถจะนำไปใช้ฝึกสอนได้ หน้าที่สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพควรทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับการฝึกสอนให้นักศึกษาได้ทราบล่วงหน้า และการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ให้แก่นักศึกษาก่อนออกฝึกสอน ซึ่งมีผู้เสนอแนะไว้ร้อยละ 14.40, 11.52, 4.80 และ 1.92 เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 27 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติในระหว่างฝึกสอน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	วิทยาลัยครูควรมีสุนัขวัดคุณภาพและบริการให้นักศึกษาเยี่ยมชม ได้โดยสะดวก	62	59.52
2	วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนระหว่างหน่วยฝึกสอน ให้บ่อยครั้ง และอภิปรายเฉพาะปัญหาที่สำคัญจริง ๆ พร้อมทั้งวิธี แก้ไข	45	43.20
3	อาจารย์นิเทศก์ควรดูแลและให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา ฝึกสอนอย่างจริงจังให้ตลอด และดูการฝึกสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ครั้ง	34	32.64
4	อาจารย์นิเทศก์ควรเป็นอาจารย์ประจำวิชา จะได้เข้าใจและ สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาได้เมื่อประสบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหา บทเรียน วิธีสอน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	24	23.04
5	ในระหว่างสัมมนาฝึกสอน ควรให้นักศึกษาที่สอนดีเด่นมาสาธิต วิธีสอนให้เพื่อนนักศึกษาฝึกสอนได้ชม	21	20.16
6	ในการสัมมนาระหว่างฝึกสอน ควรให้อาจารย์ผู้สอนวิธีสอนและ อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษามีส่วนในการแก้ปัญหาที่นักศึกษาพบที่โรง- เรียนฝึกสอนด้วย	16	15.36
7	ควรมีอาจารย์นิเทศก์ไปอยู่ประจำหน่วยฝึกสอน เพื่อช่วยเหลือนัก ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาฝึกสอน และจัดข้อขัดแย้งระหว่างครูในโรง- เรียนกับนักศึกษาฝึกสอน	14	13.44
8	จัดประชุมนักศึกษาที่สอนร่วมวิชาเดียวกันในหน่วยฝึกสอนเดียวกัน ทุก ๆ สัปดาห์	13	12.48

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระหว่างฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
9	อาจารย์นี้เทศก์หนึ่งคนควรดูแลนักศึกษาเพียง 15 คนหรือน้อยกว่านั้นยิ่งดี จะได้มีเวลาคุยกับนักศึกษาย่อยครั้ง และดูแลตลอดทั้งชั่วโมง	12	11.52
10	ควรมีหน่วยงานที่วิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนได้ตลอดเวลา นอกเหนือจากการมีอาจารย์นิเทศก์ดูแลที่โรงเรียนฝึกสอนแล้ว	10	9.60
11	ไม่ควรให้อ่านาจารย์ที่เลี้ยงมากเกินไป	8	7.68
12	ควรมีการบันทึกผลเกี่ยวกับการสอนของนักศึกษาที่สอนคือ เคนให้ นักศึกษาอื่น ๆ ได้ศึกษาเองตลอดเวลา	7	6.72
13	ควรอธิบายวิธีการให้คะแนนฝึกสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจตั้งแต่เริ่มฝึกสอน	6	5.76
14	อาจารย์นิเทศก์ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ประจำวิชา คุรุพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน	5	4.80
15	อาจารย์นิเทศก์ควรใช้เวลาแก่นักศึกษาฝึกสอนได้พบปะเป็นส่วนตัว เพื่อพูดถึงปัญหาหรือสิ่งที่คับข้องใจมากกว่าประชุมรวม	4	3.84
16	ควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลการสอนของตนด้วย	4	3.84
17	ควรส่งนักศึกษาออกฝึกสอนในชนบทหรือถิ่นเดิมของตนมากกว่าฝึกสอนในเมือง เพื่อจะได้เข้าใจสภาพและปัญหาของโรงเรียนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะเมื่อจบการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่ก็ต้องออกทำงานในชนบท	3	2.88
18	ควรแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวในวิทยาลัยคุรุให้นักศึกษาฝึกสอนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ	3	2.88

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระบะฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
19	โรงเรียนฝึกสอนควรให้โอกาสนักศึกษาเลือกวิชาสอนตามความสมัครใจ เมื่อจำเป็นต้องสอนแทนวิชาเอก-โท ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถจัดให้ได้ตามความถนัด	2	1.92
20	นักศึกษาควรได้ฝึกสอนสองระดับชั้น มากกว่าจะสอนหลายห้องแต่อยู่ในระดับชั้นเดียวกัน	1	0.96

ตารางที่ 27 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติในระหว่างฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะในระหว่างฝึกสอนที่นักศึกษาได้เสนอแนะมากที่สุดถึงร้อยละ 59.52 คือวิทยาลัยครูควรมีศูนย์วัสดุอุปกรณ์และบริการให้นักศึกษามีใช้ได้โดยสะดวก รองลงมาคือ การจัดสัมมนานักศึกษาฝึกสอนระหว่างหน่วยฝึกสอนใหม่บ่อยครั้ง และอภิปรายเฉพาะปัญหาที่สำคัญจริง ๆ พร้อมทั้งวิธีแก้ไข ซึ่งมีผู้เสนอร้อยละ 43.20 และอีกร้อยละ 32.64 ของนักศึกษายูเสนอแนะทั้งหมด 104 คน เสนอว่า อาจารย์นี้เทศ์ควรดูแลและให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนอย่างจริงจังตลอดเวลา และดูการฝึกสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ ได้แก่การให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลการสอนของคน ซึ่งมีร้อยละ 3.84 การส่งนักศึกษาออกฝึกสอนในชนบทหรือถิ่นเดิมของคนมากกว่าฝึกสอนในเมือง เพื่อจะได้เข้าใจสภาพและปัญหาของโรงเรียนและของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะเมื่อจบการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่ก็ต้องออกทำงานในชนบท ซึ่งมีผู้เสนอแนะร้อยละ 2.88 และอีกร้อยละ 0.96 เสนอความคิดเห็นว่า นักศึกษาควรได้ฝึกสอนสองระดับชั้น มากกว่าจะสอนหลายห้องแต่อยู่ในระดับชั้นเดียวกัน

ตารางที่ 28 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติในระยะหลังฝึกสอน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระยะหลังฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	จัดสัมมนาหลังฝึกสอน โดยแยกเป็นกลุ่มวิชาเอก-โท พร้อมกันนี้ควรมีการชี้แจงข้อบกพร่อง ข้อแก้ไข และอภิปรายเฉพาะปัญหาที่พบมาก ๆ	49	47.04
2	นักศึกษาควรร่วมกันจัดทำเอกสารหลังสัมมนาฝึกสอนเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอน	33	31.68
3	อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา ควรร่วมกันจัดนิทรรศการฝึกสอนและจัดประกวดสื่อการสอนที่แต่ละหน่วยฝึกสอนได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้งสาธิตการใช้ประกอบบทเรียนด้วย	28	26.88
4	ควรให้นักศึกษาที่ฝึกสอนแล้วได้เป็นที่เลี้ยงของนักศึกษาที่จะออกมาฝึกสอนรุ่นต่อไป	19	18.24
5	ควรให้นักศึกษาฝึกสอนที่ประสบผลสำเร็จได้เล่าประสบการณ์และสาธิตการสอนให้เพื่อน ๆ และนักศึกษาฝึกสอนรุ่นต่อไปได้ชมด้วย	14	13.44
6	จัดกลุ่มสัมมนาตามวิชาเอกระหว่างนักศึกษาที่ฝึกสอนแล้ว กับกลุ่มที่จะออกฝึกสอนต่อไป เพื่อให้โอกาสนักศึกษาฝึกสอนทั้งสองรุ่นได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน	10	9.60
7	ในการจัดสัมมนาหลังฝึกสอน ควรเชิญครูพี่เลี้ยง อาจารย์ผู้สอนวิธีสอน อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาพื้นฐานเข้าร่วมรับฟังปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาด้วย พร้อมทั้งแนะวิธีแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพครูในอนาคต	9	8.64
8	หลังจากการสัมมนาฝึกสอนแล้ว ควรเชิญวิทยากรมาแนะแนวทางเกี่ยวกับการประกอบอาชีพครูและแนวทางการศึกษาต่อ	7	6.72

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในระยะหลังฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
9	วิทยาลัยควรวิจัยผลการฝึกสอนของนักศึกษาว่าได้ผลดีมากน้อยเพียงใด และควรประเมินผลการทำงานของอาจารย์ในเทศก์ด้วย	6	5.76
10	ควรให้โอกาสนักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอนได้ทำการสอนแก้ตัวอีกครั้ง	5	4.80
11	ควรปรับปรุงอาจารย์ในเทศก์ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ	5	4.80
12	ทั้งชมรมฝึกสอนหรือชมรมวิชาชีพครู เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่เป็นครูประจำการ	3	2.88
13	ควรมีรางวัลสำหรับนักศึกษาฝึกสอนที่ฝึกสอนและทำงานดีเด่น	1	0.96
14	ควรเขียนคะแนน (เกรด) ฝึกสอนลงในใบสุทธิ	1	0.96

ตารางที่ 28 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติในระยะหลังฝึกสอน ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะที่สำคัญที่นักศึกษาเสนอแนะมากที่สุดในระยะหลังฝึกสอน คือ นักศึกษาร้อยละ 47.04 เห็นว่าวิทยาลัยควรจัดสัมมนาหลังฝึกสอนโดยแยกเป็นกลุ่มวิชาเอก-โท พร้อมทั้งควรชี้แจงขอบกพรอง ข้อแก้ไข และอภิปรายเฉพาะปัญหาที่พบมาก ๆ รองลงมาคือ ร้อยละ 31.68 เสนอว่า นักศึกษาควรร่วมกันจัดทำเอกสารหลังการสัมมนาฝึกสอน เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอน และอีกร้อยละ 26.88 ให้ความคิดเห็นว่า อาจารย์ในเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนควรร่วมกันจัดนิทรรศการการฝึกสอนและควรจัดประกวดสื่อการสอนที่แต่ละหน่วยฝึกสอนได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้งสาธิตการใช้ประกอบบทเรียนด้วย ส่วนข้อเสนอแนะที่น่าสนใจมากที่สุด แต่มีผู้เสนอน้อยเพียงร้อยละ 2.88 คือการจัดชมรมฝึกสอนหรือชมรมวิชาชีพครู เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาคูครูปัจจุบัน และศิษย์เก่าที่เป็นครูประจำการ